

1 Korentiyeen

Maktumne ta awalle taat Pool siirtu do gee ku Korent

Pile ka kaawor

Na Pool kat siirit maktumne-an do kretiyeenna kuuk goy do geeger ka Korent. Do wiktin taar-at, geeger naar-ak, sinji ale ho geenji sa dakina. Na goy do biy ka barrer. Do wer-ak ko, nu iyiy gamin min aar barrer, nu taajiriyo. In tajirco-at ko, nu miintu in malle. Ay gem di iciiy pikirre in abaadin taat na rakiy di ho dakina gina jookumo. Gee ku Eglizdi-ak eer benannico. Kar Pool gay leesaaco ho na raka numin werco rakki. Na rakaaco gaare maman nuu ice goye ka kretiyeennar do datik ta gee kuuk ibanno Bun.

Ooy ta awalle

¹ Nun Pool kat siiraat maktumne-anta. In niyin ta meenji Bun, na kolintu a naa kuuniye *paliine ka Iisa Masi. In sinje Sosteen,

² ni ooyaako kun gee ku *Egliz ka Bundi ka Korent. Kun num in Iisa Masi ho do bi naar-ak ko, kuu kuuniye *cawar do unji. Na kolinke a kuu kuuniye geenji. Ampaa di oki, na koliig gee okinco kuuk ala in sin ku *Rabbinte Iisa Masi do ay wero. Naar ko Rabbin kanco ho kante oki.

³ Tatte Bun in Rabbin Iisa Masi yaako barkiyingko ho yaako iye aapiye.

Barkin taat Bun beriy do geenji

⁴ Nu ozilaag Buŋ doo do bi kaŋko do barkin taat ŋa beriiko min ku numtu in Iisa Masi.

⁵ Do bi ka numiŋko-ak ko, Buŋ barkiyiŋko do ay maanna, ŋa barkiyig kaawin okiŋco kuuk ku kaawiyo ho in ibiniŋko oki.

⁶ Ŋaar-ak gaara kadar wiktin taat ŋu kaawiiko do bi ka Iisa Masi, ku obit kaaw-at samaane do gelbinko.

⁷ Paa ko, min bere okiŋji kaak Buŋ beriy do geemir, yoo rakki sa armaakonno loko, kuŋ kuuk yoka asiŋji ka Rabbinte Iisa Masi.

⁸ Ŋaar ko yaako denriŋko kuu goye bombo yoo do gaase ka duniiner. Paa kat, do yiriy taat Rabbin Iisa Masi yaa yeepe-ak, ŋu gasaakonno oorin tak-tak.

⁹ Buŋ kaak kolinŋko a kuu nume in ronji Rabbinte Iisa Masi, ŋa necaat tak taat ŋa kaawiyo.

Eere ka gee ku Egliz ka Korent

¹⁰ Gem kol siŋtay, nu kaawaako in siŋ ku Rabbinte Iisa Masi a kaawko yaa gine rakki di nam eere sa goyaado datikko. Nu raka a gelbinko ho pikirriko yaa kuuniye rakki.

¹¹ Ka seener, gem kol siŋtay, nu kaawiiko ampaak asaan gee daariŋ min ger ka boote Kilowe kaawdu kadar kaawko ɓagdo.

¹² Nu kaawiit kaaw-an, asaan minninko, gee daariŋ diya aman : « Nin-aŋ gee ku Pool », daariŋ a « Nin-aŋ gee ku Apoloos », daariŋ a « Nin-aŋ gee ku Piyer » ho daariŋ a « Nin-aŋ gee ku Iisa Masi ».

¹³ Iisa Masi, ŋaar rakki di. Ku pakira a gii gedire eeriŋ gee kuuk num in ŋaara walla ? Ŋa nun Pool kat kaak ŋu doodtu ka etor do bi kaŋko walla ? Ŋu

*batiziyiŋko in sin ku meendu Pool walla ? Ha'a, paado !

¹⁴ Nu dela barkin do Bunji do bi kaak nu bal batiziyee yoo waan minninko, illa Krispuus in Gayuus di.

¹⁵ Njaar-ak, waan gediraado kaawe a nu batiziyig in sin kunto.

¹⁶ Way, nu batiziyig oki Stepaan in geenji kuuk goy do geriy. Kar gay, nu haraydo kadar nu batiziy waan ka pey.

¹⁷ Asaan Iisa Masi balnu naamindu a naa batiziyee gee. Kar gay, na naamintu a naa gaarin Kabarre ta Gala do geemir. Ya nu gaara Kabarre ta Gala, nu kaawa in kaawin kuuk melen di, nu kaawdo in kaawin kuuk gee yaa kaawe a nun kat gin ilim. Yampa, muutuy ta Iisa Masi taat ka etor yaa gine ar maan ka maala.

Iisa Masi ko gudurre ho ilim ta Bunji

¹⁸ Do gee kuuk tara zinkico, kaaw taat do bi ka muutuy ta Iisa Masi ka etor, taar ginno baati. Kar do ginte kuuk Bunji jilaate gay, kaaw-at, taar gudurre ta Bunji.

¹⁹ Asaan nu siir do Kitamner aman :

« Nun, naa rawtin ilim ta gee kuuk iban kaawna ho naa pociŋ ibine ka gee kuuk iban gamna. »*

²⁰ Ampa-ak, gee ku duniiner kuuk iban kaawin-ak, moo kat nuura ? Moo nuur kuuk iban *gaanuun ka *Yuudinnar-aku ? Moo kat gay meelol-aku ? Bunji kat gaar kadar ilim ta duniiner-an, taar ar maan ka maala.

* **1:19** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 29.14.

²¹ Ay maanna, Buɗ ginaag inɗ ilim ta meenji. Kar gee ku duniiner gay, inɗ ilimco, ɗu bal ibiniɗ Buɗ inɗ ilimji. Do bi ɗaar-ak ko, Buɗ ictu niyine inɗ ilim ta meenji a ɗaa jiliɗ gee kuuk aamin do kaaw taat gee ku duniiner talaat ar maan ka maala.

²² Yuudinna raka tale gamin kuuk ajbay ho Grekna gay bariya ilim ta duniiner.

²³ Kar nin gay, ni gaara kaawo taat a *Masi kaak Buɗ doɓtu, ɗu doodig ka etor. Kaaw-an, Yuudinna a ɗu dorintido ho Grekna gay talaat ar kaaw ta bal baati.

²⁴ Kar do ɗuur kuuk Buɗ doɓtu a ɗuu kuuniye geenji gay, ya ɗu *Yuudinna wal Yuudinnado oki, lisa Masi-ak ko gudurre ho ilim ta Buɗdi.

²⁵ Asaan ya gee pakira a Buɗ gin maan ka bal baay oki, maannay-ak pakgit ilim ta geemir serek. Ya gee tala kadar maan kaak Buɗ giniy-ak ginno gudurre, inɗ gudurrey taat ginno-at oki, ta pakgit ta geemir serek.

²⁶ Gem kol siɗtay, kuɗ kuuk Buɗ kolinɗo, pakironɗ. Dakin minninko gin ilim do unco ka geemir walla ? Dakin minninko gin gudurre walla ? Dakin minninko baaco tiya meennaw walla ? Ha'a, ginno !

²⁷ Kar gay, Buɗ doɓig ɗuur kuuk ginno ilim do unco ka geemir a paa kat, ɗuur kuuk gin ilim-ak yaa gaage maala. Buɗ doɓig ɗuur kuuk ginno gudurre do unco ka geemir a paa kat, ɗuur kuuk gin gudurre-ak, sokaɗ yaa deenco.

²⁸ Buɗ doɓig ɗuur kuuk gee talaag ar maan ka maala, ɗuur kuuk gee yilaagu ho ɗuur kuuk masaakanna a paa kat, ɗaa cilliɗ goye ka geemir kaak ɗu talaag ar ɗa taɓ.

²⁹ Buŋ gintu pa-ak, asaan yoo waan sa gediraado dapile do unji.

³⁰ Kar Buŋ gay numinte in Iisa Masi ho in ŋaar di, Buŋ gaariite ilimji. In Iisa Masi ko, Buŋ gininte a gii kuuniye sellen do unji, gii kuuniye geenji kunji ho ŋa jilaate min do zunubinnite.

³¹ Ar taat ŋu siirtu do Kitamner aman : « Naar kaak dapilaw-ak, illa ŋaa dapile in maan kaak Rabbin gintu. »†

2

Gaare ka kaawor in gudurre ta Ruwwin ta Buŋdi

¹ Gem kol sintay, wiktin taat nu asiiko a naako gaarin maan kaak cigile kaak Buŋ bayniite-aka, nu bal gaarin in kaawin kuuk diya meya ho nu balko kaawe ar tatkaw kaak iban gamin dakina.

² Kar gay, wiktin taat nu goyiy in kunjo, illa nu ic niyine a naako kaawe do bi ka Iisa Masi di in muutuy taat ka etor.

³ Do wiktin taar-at, nu bal gine gudurre taat naa gine riy samaane ho kolaw unjidu nam nu aziraw.

⁴ In kaaw taat nu kaawiiko, nu balko gaarin kaaw-at in kaawin ku ilimdi a taa obin kayko. Kar gay, ta Ruwwin ta Buŋdi kat gaarko gudurriti.

⁵ Ansi-ak, ta ilim ta geemirro kat naaminjo ku aamintu do Iisa Masi. Kar gay, ku aamintu-ak, asaan ku talit gudurre ta Buŋdi.

Ilim ta Buŋdi

⁶ Kar gay, nin oki, ya ni bilda gee kuuk darse do imaan, ni bildaag do bi ka ilimdi. Kar ilim-at

† **1:31** Wer ka gase kaawor do Zeremi 9.23.

gay, taar ta duniinerro ho ta asdo min agindaw ku duniiner. Agindaw-ak, nuur asa ide.

⁷ Kar gay, ilim ta Buñdi taat ni kaawiy-an, taar ilim taat cigil awalle ho gee bal ibininti. Min Buñ bal kilgiyin misa duniin di, na siyit ko ilim-ata a naate unjinte do *darjiney.

⁸ Min agindaw ku duniiner-an yoo rakki oki bal ibinin ilim-ata. Yampa, ya nu ibinta, *Rabbin gay darjiner, nu doodaagdo ka etor.

⁹ Kar gay, ar taat nu siirtu do Kitamner aman :
« Maan kaak yiriy rakki gem bal taliñ in odoy,
na bal dorin in dengey
ho na bal pakirin do kaay,

Buñ siyig do nuur kuuk elgiga. »*

¹⁰ Sando, maan kaak cigile-an, Buñ baynintin in Ruwwiney. Asaan Ruwwin ta Buñdi, taar ibingig ay maanna, nam ka Buñdi kaak cigile oki.

¹¹ Ginno waan kaak ibingit pikirre ta gemor, illa ruwwin ta meenji. Ansi-ak, ginno waan kaak ibingit pikirre ta Buñdi, illa Ruwwin ta meenji Buñ.

¹² Gintey gay bal gase ruwwin taat asa min do duniiner-anta. Kar gay, gi gas Ruwwin taat asa min do Buñdi. Paa kat, gii ibiniñ maan kaak Buñ beriite in barkiney.

¹³ Gamin-an, ni kaawgigdo do geemir in bilde kaak asa min ilim ta geemir. Kar gay, ni kaawa in bilde kaak asa min Ruwwin ta Buñdi. Ansii kat, ni gaariy baat ta seen ta Ruwwin ta Buñdi do gee kuuk gasit Ruwwin-ata.

* **2:9** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 64.3.

¹⁴ Gem keeji di gediraado gasin seen taat asa min Ruwwin ta Buñdi. Loci-ak, ña talaat seen-at ar maan ka bal baay ho ña gediraado ibininti. Gem yaa ibininti-ak, illa in Ruwwin ta Buñdi ja.

¹⁵ Gem kaak gin Ruwwin ta Buñdi nec ibine baaco ta gamin kuuk samaane in kuuk samaanno. Kar gay, ginno gem kaak nec gaase baay tanji.

¹⁶ Ka seener gay, ñu siir do Kitamner aman :
« Waa ibingit pikirre ta Buñdi ?
Ho waa kaak nec taayinji ? »†
Kar ginte gay gin pikirre ta Iisa Masi.

3

Riy ta gay riyor ku Buñdi

¹ Gem kol sinjay, wiktin taat nu baawiiko, nu bal gedire naako kaawe ar ku gee kuuk jaawa in Ruwwin ta Buñdi. Kar gay, nu kaawaako ar ku gee ku duniiner di. Do imaanko taat do Iisa Masi, ku ar koogin ku ñaada.

² Ansii ko, nu bildinjo in kaawin kuuk melen di ar see ka buwi. Nu balko bildinjo in kaawin kuuk rada ar tee ka ander, asaan ku gediraado ibininjo. Yoo diñ oki ku gediraado misa,

³ asaan ku goy misa ar gee ku duniiner. Ka seener, ku hasuudinay ho ku kaasuma benan-niko. Ampa-ak gaara kadar ku ar gee ku duniiner ho goyinjo sa ar ka geemir di wal maman ?

⁴ Ya gem rakki kaawa aman : « Nun gem ka Pool » ho ka pey aman : « Nun gem ka Apoloos », ñaar-ak gaarro kadar goyinjo ar ka geemir di walla ?

† **2:16** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 40.13.

⁵ Ya ku bariya baaco, Apoloos kat waa, ho Pool gay waa ? Seertini, ni gay riyor ku Bunđi di. Bunđi naaminti a kuu aamine do Iisa Masi. Ni gina riy taat Bunđi berinti di.

⁶ Nun Pool, nu gaarkon kaaw ta Bunđi ar gem kaak taat eto. Apoloos gay, gaayaako in bilde ar gem kaak leeki amay do et kaak nu taattu-aka. Kar na Bunđi kat maadga.

⁷ Ampa-ak, naar kaak taate ho naar kaak lee amay, seerco, nuur geen di. Illa Bunđi keeki di tatiko, asaan naar di maadig et-aka.

⁸ Naar kaak taate in ka lee amay, nuur sawa di. Ay gem di, Bunđi yaaji bere haginey uudin ta riyoy.

⁹ Asaan seertini, ni gay riyor ku Bunđi ho kun gay ar morgo kaak na gawniyo.

Pey, ku ar ger kaak Bunđi piniyo.

¹⁰ Nun gay ar gem kaak gin ilim ho kaak iban pine geray. In barkin taat Bunđi beriidu, nu teesiit baay ta gerdi do werko ho waan ka pey astu pini ger-aka. Kar gay, yaman ay gem di yaa pakire maman na pine do baay ta ger-aka.

¹¹ Asaan baay ta gerdi, naar Iisa Masi ho waan gediraado diye ta pey.

¹² Nuur kuuk pina do baa ta ger-aka, daarin yaa pine in daabne, wal in poddine, wal in dambay kuuk kaalne ho daarin gay yaa pine in atay, wal in balgiga, wal in idam.

¹³ Yiriy taat Bunđi yaa dukume seriine, ay gemo, riyoy yaa bayne waran. Yiriy taar-at yaa ase in ako ho ak-at yaa gaare riy ta ay gemo, ya ta samaane wal ta samaanno.

¹⁴ Ya waan pin do ger-aka ho wer kaak na pintu-ak kat ak taggigdo, Bunđi yaaji berin haginey.

15 Kar ya ak-at teeyig gay, riyoy-at uc maala. Gem-ak, Buɗ yaa jiliɗji. Kar gay, ɗaa gine ar gem kaak doɓ kiyiw min do aki in pisiɗji ku orok.

16 Ku iban tam kadar kuɗ ko *ger ka Buɗdi ho Ruwwin ta Buɗdi goy do gelbinko wal maman ?

17 Ya waan kaak nigaag ger ka Buɗdi, Buɗ yaa idiɗji oki. Asaan ger ka Buɗdi, ɗaar *cawar ho kuɗ ko ger ka Buɗdi-aka.

18 Dakoɗ caaciyenno ziɗkiko : minninko-aɗ, ya waan kaak pakira kadar ɗa gin ilim do uɗco ka gee ku duniiner, illa ɗaa pocin ilim taar-ata. Paa kat, ɗaa gase ilim taat taɓ.

19 Asaan ilim ta gee ku duniiner, do uɗji ka Buɗdi, taar bal baati. Ka seener, Kitamne kaaw aman : « Gee kuuk gin ilim, in neendaw ta maaniico di, Buɗ yaa obiɗ ar ɗu obiy kumin ku yeero in dada. »*

20 Kitamne kaaw pey aman : « *Rabbin Buɗ ibingit pikirrico ta gee kuuk gin ilim ho ɗa iban kadar taar bal baati. »†

21 Ampa-ak, dakoɗ pisiriyenno in siɗ ku gemor, asaan okiɗco-aɗ, ɗuur kuɗko :

22 nun Pool, Apoloos ho in Piyer, okintini, ni kuɗko. Duniine, goye, muutu, gamin kuuk goy diɗka ho kuuk yaa ase neginda, okiɗco kuɗkon di.

23 Kar kuɗ gay, kuɗ gee ku Iisa Masi ho Iisa Masi gay, ɗaar ka Buɗdi.

4

Taayiik ta Pool do gee ku Korent

* **3:19** Wer ka gase kaawor do Zoob 5.13. † **3:20** Wer ka gase kaawor do Soom 94.11.

¹ Nu raka a kuuni tale, nun Pool in Apoloos, ar gay riyor ku Iisa Masi, ar nuur kuuk Bun berco riyo a nuu imilin maan kaak na cigiltu awalle do geemir.

² Ya nu ber riy do gemor, illa naa gaare kadar na nec nu amniyinji.

³ Do tanto gay, ya kun kat dukumaadu seriine wal gay dukume seriiner oki, taar-at ginaadudo maanna. Nun meendu oki dukumaado seriine do kaar,

⁴ asaan adir osgitdo maan kaak nu nigtu. Kar gay, in taar-an oki, gaarro kadar nu goy goye kaak in botiliy do unji ka Bundi. Ka dukumaadu seriin-ak, naar *Rabbin Bun.

⁵ Do bi naar-ak ko, ya Rabbin Iisa Masi bal yeepe misa, dakoŋ dukumenno seriine. Kar wiktin taat na yeepe, gamin kuuk cigil do gondikor, naa imilinco waran, in pikirre taat cigil do gelbin ka geemir oki. Ampaa ko, ay gem di yaa gase oziliikay min do Bundi.

⁶ Gem kol sintay, do paydin ta maaniiko kat nu kaawtu do bi kanto in ka Apoloos a niiko gaare kun oki yaa gine pa. Nu raka a kuu ibine baati ta maliy taat gee ibingit-anta. Maliy-at aman : « Waan yaa amilenno kara min botol taat Kitamne gaartu. » Nu kaawiy ampa-ak, asaan nu rakaado kuu pisiriye aman : « Nun aada gem kaak tatik aale, kin gay aada ka maala. »

⁷ Maa di ki pakiriy a ki pakgig eenjin ? Gamin okinco kuuk ki gintu-an, waa berjingu ? Na Bun doo di ? Di ya pa-ak, maa di ki pisiriyiy ar nu baljin berin bere ?

⁸ Talon kate ! Ku pakira a ku ginig ko gamin okinco. Do botol ta Bundi, ku pakira a ku deet ko

gay gamnar. Ku pakira a ku teet ko meennaw. Hey kuŋko-aŋku ! Ya ka seener, ku teet meennaw, nin paliinna oki yaa teen in kuŋko.

⁹ Nu kaawiy ampa-ak, asaan nin kuuk paliinna-aŋ, nu pakira a Buŋ leenti aar ta geemir tak-tak. Ni ar gee kuuk ŋu obig a ŋuu deŋco do uŋco ka geemir. Ampa-ak, gee ku duniiner okiŋco yaa talin taabinni nam *ɗubal ku Buŋdi oki yaa tale.

¹⁰ Ni oliyay do saan ta Iisa Masi, kar kuŋ gay pakira a in Iisa Masi, ku gin ilim dakina ! Ni ginno gudurre, kar kuŋ gay pakira a ku gin gudurre dakina ! Gee dakina pooaani, kar kuŋ gay pakira a ŋu jaalaag siŋko !

¹¹ Nin gay, yoo diŋka mey diyaani, ibin sa obinti ho ni bal gine kesuune oki. Gee koocaani ho ŋu atkaani min ay wero.

¹² Ni gina riy in soriyni a nii gase tee ka biŋkini. Gee waraani ho nin gay barkiyaagu. ŋu taabiyaani ho nin gay subira di.

¹³ ŋu diyaani kaawin ooma ho nin gay telkaaco in taat ool di. Yoo diŋka, gee yilaani pakgig gamin okiŋco kuuk Buŋ kilgiytu. ŋu talaani ar maan kaak ŋu orig ka suusi.

¹⁴ Nu balko siirin kaawin-aŋ a sokaŋ yaako deenjo. Kar gay, gem kol kooginay kuuk nu elgiyo, nu siirig a naako taayinjo.

¹⁵ Asaan ya ku gin gee dakina kuuk bildaako do bi ka Iisa Masi oki, takko ŋaar rakki di. Wiktin taat nu iyiiko Kabarre ta Gala, nu gintu takko do goyinjo kaak do Iisa Masi.

¹⁶ Do bi ŋaar-ak ko, nu taayaako a kuu ice botilil.

¹⁷ Paa ko, nu ŋaamikon Timote. ŋaar ar rondu

do imaan. Nu elgiga ho na gina riy ta Rabbine in botilti. Nu bildiig gee kuuk do *Egliznar okinco a maman nuu goye do botol ta Iisa Masi. Nu naamiig Timote a naako gaare pey maman nu garkiyig gee a nuu goye do botol-ata.

¹⁸ Gee daarin minninko pakira a nu asaakonno pey. Ampaa ko, nu dapiltu aale.

¹⁹ Kar gay, ya Bun kat pildu botol, kodok di naako baawe. Ya nu ot do werko, nu raka tale riy ta gee ku dapilaw-aku. Nu raka ibine ya ka seener, nu gin gudurre ta Bunde wala nu kaawa maalan di.

²⁰ Asaan do *Meennaw ta Bunde, kaawin kuuk maalan di-ak, nuur ginno werco, illa riy taat in gudurre ta Bunde.

²¹ Kar kun gay, ku raka maa ? Ku raka naako baa in ele ho in dalullaw, wal naako ice donkilo ?

5

Gee kuuk aamine in kuuk baaya munjam

¹ Ay wero, nu dora gee kaawa a ku gin maan kaak patiy kaa. Gem rakki minninko weya in daaciy ta tacco. Way, maan naar-an, gee kuuk ibanno Bun din sa gingigdo.

² In taar-an oki, ku dapiliy di-ak maman ? In maan kaak kuuniyaw-an, zer kuu gonde dakina ho kuu atkin gem-ak min do datikko.

³⁻⁴ Nun gay, ya nu serek minninko oki, ar nu goy do datikko ho kelmol sa in kunjon di. Naar-ak, nu dukumji ko seriin in sin ku *Rabbin Iisa Masi do gem kaak ginig maanna-anka. Kunjo oki, do wiktin taat ku nume ho kelmol goy in kunjo, dukumonjit seriin-an in gudurre ta Rabbinte Iisa :

⁵ beron gem-ak do *Seetanner a ziy kaak goy kaak do zunuubinnar-ak yaa nige. Paa kat, do yiriy taat Rabbinte Iisa Masi yaa yeepe, naa gedire gase jile ka ruwwiney.

⁶ Dapiliŋko-ak, naar ginno baay tak-tak. Ku ibanno ga ? Ya waan gina mappa, na liya gel sood di, kar okiŋji, na uciy gusus.

⁷ Gel-at, taar ar zunuubinna kuuk goy do datikko. Naar-ak, rason zunuubinna-ak serek a kuu kuuniye pey *cawar do unji ka Bunji. Ka seener, ku kuuniytu ko cawar-ak, asaan Iisa Masi mat do bi kante ar ron tamgi kaak nu bertu *satkin awalle do iidin ta *Paakdi.

⁸ Do bi naar-ak, goyinte ar gee kuuk awalle iidiytu iidin ta Paak in gelbin ka cawar ho in seene. Yampa, dakinte goyenno ar nuur kuuk iidiyiit iidin-at in zunuubinna ho in jookumuwco-ata.

⁹ Do maktumner taat nu siiriikon dak ko, nu taayinŋko a kuu goye serek min gee kuuk goyiŋco jookumo.

¹⁰ Nu kaawiy ampa-ak, nu kaawdo do nuur kuuk jookumo ho bal aamine misa do Iisa Masi. Nu kaawdo a kuu goye serek tak-tak min gee-aku, nuur kuuk atka tamaanaw ta duniiner, kuuk kok-inay, kuuk abdiya margina. Ya ampa-ak, illa kuu rasin duniine !

¹¹ Nu kaawa do bi ka nuur kuuk kaawa a nu siŋtiko do Iisa Masi, kar goyiŋco gay jookumo. Nu atka tamaanaw ta duniiner, nu abdiya bunŋay, nu wara gee, nu sakriyaw ho nu kokinay. Goyon serek min gee-aku ho dakoŋ teenno bat in nuura.

¹²⁻¹³ Nuur kuuk bal aamine misa do Iisa Masi

gay, ɲa nunno kat yaaco dukume seriine, illa Buɲ meenji. Kar do ɲuur kuuk aamin ko do Iisa Masi gay, ku gin botol taat kuuco dukume seriine. Asaan ɲu siir do Kitamner aman : « Atkoɲ gem kaak jookumo min do datikko. »*

6

Sinɲa sakkiyaado eenco do unco ka gee ku duniiner

¹ Kar ya minninko rakki gin kaaw in sinji, maa di ɲa gediriy iyin do unco ka gee ku duniiner a ɲuuco talin kaawco ? Samaan-ak zer ɲaa iyin do unco ka gee ku Buɲdi kat kuuk yaaco talinti.

² Ku ibanno kadar ɲu gee ku Buɲdi kat kuuk asaaco dukume seriin do gee kuuk do duniiner okinco walla ? Kar zer ya kuɲ kat kuuk yaaco dukume seriin-ak, maa di ya ku gin kaaw kapak di, ku gedirgiydo talinti.

³ Ku ibanno ga ? ɲa ginte ko kuuk yaaco dukume seriin do *dubal ku Buɲdi. Kar zer ya ta ampa-ak, maa di gi gedirgiydo talin kaawin kuuk do duniiner-anta ?

⁴ Kar gay, ya ku gin kaawin ar ɲuur-anɲku, maa di ku iyiig do ɲuur kuuk gee ku *Eglizdi talaagu ar maan ka maala ?

⁵ Sokaɲ daggikonno walla ? Minninko-an kat ginno tak-tak gem kaak gin ilim ho nec talin kaawin ku sinɲa kuuk aamin do Iisa Masi walla ?

⁶ Kar kuɲko, minninko rakki iyiy giji do unco ka gay dukume seriiner kuuk ibanno Buɲ-ak gay maa ?

* **5:12-13** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 17.7.

⁷ Ka seener, do datikko, ku gin ko gee kuuk sakkiya siŋtico. Naar-ak gaara ko kadar biŋkiko gallo do unji ka Buŋdi. Ya gem gingikonno gamin kuuk in botilco, kuu subire guna min kuu iyiŋ do unco ka gay seriiner. Ya gem soka gaminko oki, kuu rasiŋ guna min ku sakkiyiŋji.

⁸ Kar sando, kuŋ maaniikon gay gina gamin kuuk in botilcodo. In raade, ku tiyaag siŋtiko kuuk aamin do Iisa Masi !

⁹ Ku ibanno ga ? Nuur kuuk gina gamin kuuk in botilcodo unjaado do *Meennaw ta Buŋdi. Dakon caaciyenno ziŋkiko ! Ibinon tam kadar gee kuuk baaya munjam, kuuk abdiya margina, kuuk kokina miday wal daad kara, kuuk delesinay,

¹⁰ kuuk kokinay, kuuk atka tamaanaw ta duniiner, kuuk sakriyaw, kuuk wara gee, kuuk gaama gamin ku geemir, okiŋco-an unjaado do Meennaw ta Buŋdi.

¹¹ Ampaa ko, awalle minninko daariŋ gingiyo. Kar diŋ gay, ku gin ko *cawar do unji ka Buŋdi, ku gin ko geenji ho ku goy ko goye kaak in botiliy in siŋ ku *Rabbinte Iisa Masi ho in gudurre ta Ruwwin ta Buŋdi.

Ziŋkite, nuur ku Buŋdi

¹² Gee daariŋ minninko kaawa aman : « Nu gin botol taat naa gine ay maan kaak nu rakiyo. » Kaaw-an ka seener, kar gay min gamin okiŋco-an, daariŋ gaayaakonno. Nun oki, naa gedire kaawe aman : « Nu gin botol taat naa gine ay maan kaak nu rakiyo. » Kar gay, nu rasaado zir gamin-an yaadu gedire.

13 Ku kaawa pey aman : « Tee, ñaar ɓaa ɗo adir ho ad sa, ñaar yoka teen di. » Kaaw-an ka seener, kar gay, tee in adi, Buñ yaa idin seerco. Kar gay, Buñ bal giniñ zi ka gemor a ñaa ɓaaye munjam. Zi ka gemor, ñaar ɗo Rabbiner, ho Rabbin sa, ñaar ɗo zi ka gemor-aka.

14 Ka seener, Buñ kaak nooyig Rabbin Iisa Masi min ɗo muuti yaate nooyinte, ginte oki, in gudurrey ta meenji.

15 Ku ibanno ga ? Zin̄kiko, ñuur ñum in zi ka Iisa Masi. Ampa-ak, ya waan wey in azbiñca, ar ña ic min zi ka Iisa Masi ho ña ñumig in kanti. Taar-at kuunayɗo kat bat !

16 Ku ibanno ga ? Gem kaak wey in azbiñca-ak, seerco, ñu ñum ar zi ka gem rakki. Ka seener, ñu siir ɗo Kitamner aman : « Seerco, ñuu gine ar zi ka gem rakki. »*

17 Kar gay, gem kaak ñum in Rabbinte Iisa Masi, seerco, ruwwinco rakki.

18 Yaman, cimon kayko cat min ɓaaye ka munjam-aka. Zunuubinna okinco ku pey, ñuur kara min ɗo zi ka gemor. Kar gay, gem kaak ɓaaya munjam-ak, ñaar gina zunuubinna ɗo ziy ka meenji.

19 Ku ibanno ga ? Zin̄kiko, ñuur ger ka Ruwwin ta Buñdi. Ñaar Buñ kat berkonta ho ta goy ɗo zin̄kiko. Ampa-ak, zin̄kiko, ñuur kuñkonno, ñu ku Buñdi.

20 Buñ kappiy dakina a ku kuuniye geenji. Ñaar-ak, in zin̄kiko-añ, zeedon kuu jaalin sin ku Buñdi kuwa in ay maan kaak ku giniyo.

* **6:16** Wer ka gase kaawor ɗo Zeneez 2.24.

7

Taayik ta Pool do bi ka obindi

¹ Diŋ naako yeepe kat do maan kaak ku siiriidu awalle aman : « Ya gem obaado daatik sa guna. »

² Kar gay, in goye ka duniiner kaak jookum-aŋ, guna, ay gemo yaa obe daatik ta meenji ho ay geema yaa obe mitik ka meenti.

³ Ya nu obe, mitko newsaado kop do daaciy ho daatik sa newsaado kop do mitti.

⁴ Daatik gediraado gine maan kaak ta rakiy di in zit ka meenti, asaan zit-ak, naar ka mitti oki. Ho mitik sa gediraado gine maan kaak na rakiy di in ziy ka meenji, asaan ziy-ak, naar ka daaciy oki.

⁵ Naar-ak, do danjilco, daatik pooaagdo mitti ho mitik sa pooaatdo daaciy. Kar gay, illa nuu deen ja kaawco a nuu deedin danjilco do wiktin sood di, nuu unje kayco do inde ka Buŋdi. Kar ya wiktin-at bire, nuu yeepe do danjilco. Yampa, nu gediraacodo do zinƙico, paa *Seetanne yaa gase botol taat naa gecinco.

⁶⁻⁷ Do tanto gay, gee okinco yaa goye bal daadi ar nunu. Kar gay, nu kaawaakonno a kuu gine ampa. Kar ya ku raka gine pa, sokaŋ obaakonno. Ay gem di in bere kaak Buŋ beriji : rakki, Buŋ berji bere ka anka, ho ka rakki gay, na berji bere ka pey.

⁸ Do nuur kuuk bal obe misa ho do murgilgal, nu kaawaaco a samaane nuu goye bal obe ar nunu.

⁹ Kar ya ku gediraaconno do zinƙico gay, naar-ak, oboŋ. Ya ku ob-ak, guna min baykon di yaako deenƙo.

¹⁰ Diŋ naaco kaawe do ŋuur kuuk ob ko. Maan kaak naa kaawe-aŋ (ŋa nununno di kaak kaawga, ŋa *Rabbin meenji) daatik rasaagdo mitti.

¹¹ Kar ya daatik rasig mitti gay, illa taa goye maala wal taa amre iŋ mitti, ho mitik sa, totiraatdo daacy.

¹² Diŋ naaco kaawe do ŋuur kuuk pey. Kaaw-an (ŋa nunu kat kaawta, ŋa Rabbinno) ya siŋ rakki daacy bal aamine misa do Iisa Masi ho ta ooy a ŋuu saaye, ŋaa totirintido.

¹³ Ampaa di oki, ya boo rakki mitti bal aamine misa ho ŋa ooy a ŋuu saaye, taa rasiŋjido.

¹⁴ Ka seener, mitik kaak bal aamine gay, do bi ka daacy taat aamine, Buŋ talaag ar ŋa mitti kaak ta6 do unji. Ampaa di oki, daatik taat bal aamine, do bi ka mitti kaak aamine, do unji ka Buŋdi, ta daacy ta ta6. Pa-ak, kooginco oki, do unji ka Buŋji, ŋu buuminno.

¹⁵ Kar gay, ya ŋaar kaak bal aamine raka totiri-ika, ŋaar-ak, ŋu totironj. Ampa-ak, ŋuur kuuk aamine, ŋu imil kayco. Kar gay, Buŋ kolinjo a kuu goye do aapiyer.

¹⁶ Ku ibanno maan kaak yaa kuuniye. Kaŋ daatik taat aamin-anta, ka ibanno wal mitke yaa aamine ho ŋaa gase jileŋ ga ? Kiŋ mitik kaak aamin-aŋka, ki ibanno wal daaciŋ yaa aamine ho taa gase jileŋ ga ?

Goye ka gemor do unji ka Buŋdi

¹⁷ Do wiktin taat Buŋ kolinjo, kuŋ goy goye kaak Rabbin Buŋ weenjo. Ampa-ak, min kaaw taat nu kaawtu-anta, ay gemo yaa obin goyiŋji ŋaar-aka. Naar-aŋ ko taaye kaak nu taayiig *Eglizna okinco.

18 Ya gem kaak ŋu *ɗukumji ko selŋo ɗo wiktin taat Bunj koliiga, illa ŋaa goye paa di.* Ya gem kaak ŋu balji ɗukume misa selŋo ɗo wiktin taat Bunj koliiga, ŋaa bariyenno botol bat ta ŋuuji ɗukume selŋo.

19 Ya ŋu ɗukumji selŋo wala ŋu balji ɗukume oki, ginaaɗo maanna. Maan kaak samaan-ak, illa ŋaa aade taat Bunj kaawtu ɗo Kitamner.

20 Illa ay gemo yaa obin goyiŋji kaak ɗo wiktin taat Bunj koliiga.

21 Do wiktin taat Bunj kolinɗin-ak, kin ɓerre walla ? Dak moyenno ɗo taar-ata. Kar ya ŋu beraajin botol taat kii imile kaan-ak, ob baati.

22 Ka seener, ɓerre kaak Rabbin Bunj koltu-ak, ɗo unji ka Bunji, ŋa imil ko kaay min ɓerriŋkaw. Kar ŋaar kaak ɓerreɗo ɗo wiktin taat Rabbin Bunj koliiga, ŋa ɓerre ka Iisa Masi.

23 Bunj kappiy dakina a kuu kuuniye geenji. Naar-ak, dakon ginenna ɓerrin ku geemir.

24 Ka seener, gem kol sinɗay, illa ay gemo yaa goye ɗo unji ka Bunji ar goyiŋji kaak min Bunj koliiga.

Taayiika ɗo ŋuur kuuk bal obe ho inj murgilgal

25 Do ŋuur kuuk bal obe misa, nu bal gine kaaw taat asa min ɗo Rabbinte. Kar gay, inj barkin taat Rabbin Bunj beriidu, naa taayiŋco inj kaaw taat nec ŋuu obin bombo.

* **7:18** 'ŋuu goye paa di' : Yuudinna daarin, ya ŋu ɗukumco selŋo, ŋu bariyiy pey botol taat ŋu giniy zinɗiko a gee yaa talin ar ŋu bal ɗukume selŋo. ŋu giniy ansi-ak a ŋuu poocin abaadinco ho ŋuu ice ta pey.

²⁶ Do bi ka taabin taat din goy kaate-anta, nu pakira a guna ay gemo yaa goye bal obe.

²⁷ Naar kaak gin ko daatko, naa totirintido. Naar kaak bal ginej gay, naa obenno.

²⁸ Kar ya ki ob gay, ki bal nige maanna do unji ka Bunji. Kar ya gemso kat obe, taar oki bal nige maanna. Kar nuur kuuk ob gay, taabinco yaa gine dakina do duniin-anta ho nu rakaado kuu aawin taabin-anta.

²⁹ Gem kol sintay, nu kaawiy ampa-ak, asaan wiktin taat Bunj beriite, taar sood di. Naar-ak min dinjka, illa nuur kuuk gin daad-ak yaa gine riy do Bunji ar nu bal gine daadi.

³⁰ Nuur kuuk ala dinjka, nuu gine ar nu allo. Nuur kuuk aaciyaw, nuu gine ar nu aacaydo. Nuur kuuk gidiya gamna, nuu gine ar gamin-an kunco.

³¹ Nuur kuuk atka tamaanaw ta duniiner, illa nuu atkenno tamaanaw-anta, asaan duniin taat din ku taliy-an, taar yaa bire.

³² Nu rakaado kuu ice kelimko. Naar kaak bal obe misa, naar ic kelmoy do gamin ku Rabbin Iisa ho na bariya botol taat naa gine maan kaak Rabbin rakiyo.

³³ Kar naar kaak ob daatik gay, naar ic kelmoy do gamin ku duniiner ho na bariya botol taat naa gine maan kaak daacyi rakiyo.

³⁴ Naar-ak ko, kelmoy deeftu werin seera. Ampaa ko, daatik taat bal gine mitko wala gemso oki, nuur ic kelimco do gamin ku Rabbin Iisa, asaan nu bariya botol taat nuu kuuniye geenji kunji in riyco ho in pikirrico. Kar daatik taat ob gay, taar ic kelimti do gamin ku duniiner ho ta bariya botol taat taa gine maan kaak mitti rakiyo.

³⁵ Nu kaawtu ampa-ak a naako gaayiniko, yampa, nu asiraakonno. Kar gay, nu raka a kuu gine maan kaak yaako kuuniye di ho kaak yaako gaayiniko kuu aadin *Rabbin Iisa Masi in gelbin rakki.

³⁶ Ya waan minninko ogir gemso ho na taaya do obinti, kar na tala kadar gintit rada do gemso-ata wala na raka obinti asaan niyiney dakina do daatkuwti, naar-ak, illa naa obinti. Na bal nige maanna do unji ka Bunji.

³⁷ Kar gay, ya waan kaak ic niyin min do gelbiney a na obaado ho na wakaatdo gemsoy, ya nu bal asirinji ho na tala kadar naaji gedire do ziy, naar-ak, na gin maan kaak samaane.

³⁸ Ansi-ak, waan kaak obit gemsoy-ak, gin maan kaak samaane, ho waan kaak bal obin tanji gay, gin maan kaak samaan paka.

³⁹ Daatik taat mitti goy in odinay, taar ginno botol taat taa obe mitik ka pey. Kar gay, ya mitti mate, naar-ak, ta gin botol taat taa obe mitik kaak ta rakiyo ya na gem ka Iisa Masi.

⁴⁰ Kar gay, do tanto, ya ta goy bal mitko, galilti yaa gine dakin paka ho nu pakira kadar kaaworan asa min Ruwwin ta Bunji.

8

Taayiika do bi ka kum ka satkiner

¹ Di naako kaawe do bi ka kum kaak nu satgiyitu do bunjiydi. Ka seener, ginte okinte, gi gin ibine. Ibine-ak naamaag gemo, na dapiliyo. Kar elen gay gaayaag gee, nu goyiy bombo do imaanco.

² Ya waan pakira a na iban maanna, naar-ak, na ibanno misa baay ta maanna-aka.

³ Kar ñaar kaak el Buñ gay, Buñ oki ibingig kadar ña kanji.

⁴ Do bi ñaar-añ, kum kaak ñu satgiytu do buñniydi-añ, gi gin botol taat gii teenji wala kawwi ? Gi iban kadar do duniiner-an, buñnay, ñuur maan kaak maalan di, asaan Buñ, ñaar rakki di ho ginno ka pey.

⁵ Ka seener, gee kaawa a buñnay goy kuwa ka samaaner ho keder. Do gelbinco, ñu abdiya buñnay dakina ho in rabbinnay oki.

⁶ Kar sando, loten gay, Buñ ñaar rakki di. Ñaar ko Tatte, ña kilgiyig gamin okinco, ho do saan tanji ko, gi goyiyo. *Rabbinte oki, ñaar rakki di. Ñaar ko Iisa Masi. In ñaar di, gamin okinco goyiyo, ho in ñaar di oki, gi siikimiyo.

⁷ Kar gay, do datikko, goy gee daarin kuuk ibingitdo kaaw-anta. Yoo dinka, daarin, abdiye ka buñniydi-ak goy di do kayco. Ya ñu tiya kum ka *satkiner, ñu pakira kadar kum-ak, ñu dapsiyig do buñnay kuuk ka seener. Ansii ko, ñu aawiy zinjico kadar ñu *cawarro, asaan pikirrico sooda.*

⁸ Gamin ku teendi, ñuur gaaydo gemo do unji ka Buñdi. Ya gi taado, ginno maan kaak yaate arme, ho ya gi tiyaw oki, ginno maan kaak yaate gaayinte.

⁹ Kuñ gin botol taat kuu teen gamin okinco kuuk ku rakiyo. Kar gay, yaman goyon godom, yampa, ñuur kuuk bal gine gudurre do imaan yaa jage do saan tanjo.

* **8:7** Gee ñuur-ak, aditco osaw do maan kaak kuuniye do ñuur kuuk aada botol ta Rabbin Iisa Masi.

¹⁰ Ka seener, ku gin ibine ñaar-anjka. Kar ya gee kuuk pikirrico sooda talaako ku goy tee kum ka satkiner atta do ger ka marginar, ñu pakiraado kadar ñuur oki yaa tee walla ?

¹¹ Ampa-ak, in ibiniñko-ak ko, ku jagiig siñtiko kuuk aditco seera, ñu baay rawte. Kar gay, do saan tañco ko, Rabbin Iisa Masi mattu.

¹² Ñaar-ak, ku gina maan kaak samaanno do siñtiko-aku ho ku gurɓiliit pikirrico taat sood-ata. Ansi-ak, ku gin zunuubinna do unji ka Iisa Masi.

¹³ Ampa-ak, ya tee kaak nu tiy di iyaag siñdu ña jagiy min botol ta Buñdi, ñaar-ak, naa rasiñ tee ka kumar tak-tak, asaan do saan tanto, nu rakaado siñdu yaa jage min botol ta Buñdi.

9

Hagin ta riy ta paliine

¹ Nun oki gin botol taat naa gine maan kaak nu rakiy di, wal maman ? Nun *paliine ka Iisa Masi wal kawwi ? Nu talig Rabbin Iisa Masi, wal nu bal taliñji ? Ya ku aamin in siñ ku *Rabbin Iisa Masi-an wal in riy taat nu gintu do datikko doo di ?

² Ya gee daariñ pooc ooye a nu paliine oki, lokon gay, nu paliine, asaan ñumiñko kaak ku ñumtu in Iisa Masi-ak gaara kadar ka seener, nu paliine.

³ Naako kaawe maman nu imiliy kaar do unco ka ñuur kuuk diyaadu kaawo :

⁴ ni bal gine botol taat nii gase tee ho see in riy taat ni giniyo walla ?

⁵ Ya waan minninko gin daatko ho ta aamine, ña gin botol taat ña jaawguwe riy in taara walla

? Njaar-anj ko maan kaak paliinna kuuk pey ho in sijtay ku *Rabbinte Iisa gintu ho Piyer oki.

⁶ Wal nunu in Barnabaas di kuuk yaa gase tee in soriyni walla ?

⁷ Maa askiriñcir kaak meenji di kappiya koyey ? Maa gemir kaak taatgiy eto ho taado ronji ? Maa gemir kaak gooyaw ho saado buwa ?

⁸ Kaawor-an, taar pikirredo ta geemir di, *gaanuun ka Muusa oki kaaw pa.

⁹ Ka seener gay, do gaanuun ka Muusa nu siir aman : « Berki kaak gina riy do morgor, dakon gootinjido biy a pa naa tee ganduulinna. »* Do pikirriko, Bunj kaawit kaaw-an do bi ka barkiydi walla ?

¹⁰ Ha'a, ya ta6-ak, na kaawa do bi kani. Ka seener, naar kaak gawnaw ho naar kaak sedaw, seerco, nu diy kayco do maan kaak nuu gase.

¹¹ Ar gay luwor luwiy busumji do morgoy, nin oki gaarit kaaw ta Bunji do datikko. Njaar-ak, ya ni pakira a nii gase maan minninko, ku talaag na dakin aale walla ?

¹² Ya gee ku pey gin botol do gaminko, naar-ak, nin gay gin paka, wal maman ? Kar in taar-an oki, nin balko indinjo a kuuni bere maanna. Kar gay, ni icit taa6in okintiti a paa nii gine maan kaak yaa peyin Kabarre ta Gala ta Iisa Masi yaa sinje in unti.

¹³ Ku iban tam kadar nuur kuuk gina riy do ger ka Bunji gasa teenco min do riyco-at di ho nuur kuuk dapsiyaag malle kaak gee bertu *satkine sa gasaat haginco min do gamin kuuk nu bertu-ak di.

* **9:9** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 25.4.

14 Paa ko, Rabbinte Iisa kaawtu oki a ηuur kuuk riyco ta gaare Kabarre ta Gala, ηuu gase teenco min do riyco-at di.

15 Kar nun gay, nu bal gine pa. Nu siirgitdo kaaw-an a kuudu ηaame maanna. Yampa, ya nu mata sa guna min naa inde maanna ! Ginno waan kaak yaa imiliη maan kaak nu dapiliy-aηka.

16 Nu dapilaado do bi kaak nu gaara Kabarre ta Gala. Asaan Buη berduut riy taat naa gaarin Kabarre-anta. Do gaayar ya nun kat gaargitdo Kabarre ta Gala-an do geemir.

17 Ya meendu kat doβit riy-anta, nu gin botol taat naa gase maan do koyer. Kar gay, ηa meendudo kaak doβta. ηa Buη kat berduut a naa gininti.

18 ηaar-ak, maan kaak naa gase do koyer gay moo ? Maanna-ak, ta galal ta gaare Kabarre ta Gala maalan di. Ya nu gin botol taat naa gase maanna oki, nu boodaado do bi ηaar-aηka.

19 Nu gin botol taat naa gine maan kaak nu rakiy di. Kar gay, nu meendu ic niyine naa gine berre ka gee okiηco a naa iye gee dakin aale, ηuu aamine do Rabbin Iisa Masi.

20 Ya nu goy iη *Yuudinna, nu ica goyiηco a naa iyiηco ηuu aamine do Iisa Masi. Ya gaanuun baldu diye pise oki, wiktin taat nu goy datik ta gee kuuk gaanuun diyco pise, goyindu ar kaηco a naa iyiηco ηuur oki yaa aamine.

21 Ya nu goy iη gee kuuk aadgigdo gaanuun-ak sa, nu goy ar ηuura a naa iyiηco oki. Sando, ka seener gay, nu aadaag gaanuun ka Buηdi, asaan nu karmiyaag gaanuun ka Iisa Masi.

22 Ya nu goy iη gee kuuk bal gine gudurre do imaan sa, nu goy ar ηuura a naa denriηco do

imaanco. Ansii ko, nu goyiy in ay gemo ho nu giniy ay maanna a naa iyin daarin minninco a nuu gase jile.

²³ Riy okintit-an, nu ginaat a Kabarre ta Gala yaa sinje in unti. Ansii kat, naa gasin hagner taat ta kaawtu do unji ka Bun̄di.

²⁴ Ku iban tam kadar do kaasumindi, gee okinco gadaw kar gem rakki di yaa icin maan kaak nu diyiiico. Kun̄ko oki, gadon̄ kuu icin maan kaak nu diyiiiko-aka.

²⁵ Gee okinco kuuk raka pakin̄ een̄co do gadir-ak, nuur taala zin̄kico ho nu gedirco do zin̄kico do gamin dakina. Nu giniy pa-ak a nuu icin maan kaak nu diyiiico. Sando, maanna-ak taayaado aale. Kar ginte gay, gi giniy pa-ak a gii icin maan kaak yaa goye doo.

²⁶ Ansii ko, do botol ta Bun̄di, nu gaddo munjam. Nun ar gem kaak kaasuma in kutpa ho men̄nido badam.

²⁷ Nu taabiyaag ko taabiye zir a naaji gedire. Yampa, nun meendu kaak gaarit kaaw ta Bun̄di do gee daarin̄-an̄ oki, sin̄du amilaado.

10

Gamin kuuk gee ku Israyeel gaariite

¹ Gem kol sin̄tay, nu rakaado a ku ibinaado baay ta maan kaak kuuniy awalle do wiktin ta nabi Muusa. Do wiktin taar-at, aginiyte okinco, Bun̄ diyco uce a taaco gaare botol, ho okinco, nu aaltu barre ka dindiko.*

* **10:1** Wer ka gase kaawor do Ekzood 13.21-22, 14.22-29.

² Okinco, ɲu gintu geenji ku nabi Muusa inɲ *batiziye kaak ɲu batiziyeig do ucer ho do barrer.

³ ɲuur okinco tee tee kaak Buɲ paayiico min ka samaaner†,

⁴ ho okinco, ɲu see amay kuuk asa min do Buɲdi oki. Amay-ak amila min do dambi kaak Buɲ berico. Dambi-ak jaawa inɲ ɲuura ho ɲaar ko Iisa Masi.‡

⁵ Kar anuwco gay, Buɲ dapiɲ inɲ ɲuura. Paa ko, ɲu mattu taruwsin do goosiner, do ay wer kaak ɲu baayiyo.§

⁶ Gamin kuuk asco do aginiyte-aɲ yaate gaare botol taat samaane. Ampaa kat, gi diydo pey kayte do gamin kuuk samaanno ar aginiyte gingiyo.

⁷ Ampa-ak, dakon abdiyeno margina ar gee daarin minnincō gingiy awalle. Ansii ko, ɲu siirtu do Kitamner aman : « Gee goyiy keder a ɲuu tee ho ɲuu see, kar ɲu uciy waare inɲ daadi. »*

⁸ Dakinte baayenno munjam ar daarin minnincō gintu. Min ɲu gintu paa di, do yiriy rakki di, gee orok seer inɲ subba alip (23 000) mattu.†

⁹ Dakinte gecinjidō *Rabbin Iisa Masi ar ɲuura. Gee daarin minnincō gecga. Ek di aalin deeyiigu dakap.‡

¹⁰ Dakinte gujumjumeno do Buɲdi ar gee daarin minnincō. Gee ɲuur-ak, *dubil ka Buɲdi gay

† **10:3** Wer ka gase kaawor do Ekzood 16.35. ‡ **10:4** Wer ka gase kaawor do Ekzood 16.4-35, Nombir 20.7-11. § **10:5** Wer ka gase kaawor do Nombir 14.16. * **10:7** Gee-ak margico, ɲu siy berki ka daabner ho ɲu guniiji. Kar ɲu tiyo, ɲu siyo ho ba aar, ɲu waariy do unji ka margico-aka (Ekzood 32.6). † **10:8** Wer ka gase kaawor do Nombir 25.1,9. ‡ **10:9** Wer ka gase kaawor do Nombir 21.5-6.

dee geemir asiigu da. §

¹¹ Gamin okiŋko kuuk asco-aŋ yaate gaare botol taat samaane. Nu siirig do Kitamner a gii goye godom, asaan gi goy do wiktin taat ba aaro.

¹² Ansii ko, gem kaak pakira a ŋa pey bombo, illa ŋaa goye godom pa ŋaa gale.

¹³ Gece okiŋji kaak ku aawtu-ak, gee okiŋco aawaaga. Buŋ, ŋaar kaawoy rakki di ho ŋa ooyaado *Seetanne yaako gecinŋko in gamin kuuk pakgit gudurriko. Kar do wiktin taat Seetanne gecaakonŋ gay, Buŋ yaako bere gudurre a kuu gedirinŋ gece-aka ho ŋaako pile botol kuu imile kayko.

Peye min gamin ku marginar

¹⁴ Ŋaar-ak, nu kaawaako gem kol siŋtay kuuk nu elgiyo, abdiye ka marginar-aŋ, rasonŋ serek.

¹⁵ Nu kaawaako ar nu kaawa do gee kuuk gin ilim. Kuŋ maaniiko pakironŋ do kaawor-anta.

¹⁶ Pakirinte do tee kaak gi tiyo ho do see kaak gi siyo do wiktin taat gi num do bi ka Rabbin Iisa Masi. Ya gi nume, gi dela barkin do Buŋdi do bi ka *kordin ta barkiner. Wiktin taat gi siya min do kordindi-ata, gi num in baar ku Iisa Masi ho wiktin taat gi deeda mappa gi tiyo oki, gi num in zi ka Iisa Masi.

¹⁷ Mappa, ŋaar rakki di, kar gintenŋ gay dakina. Tee ka mappar-ak gaara kadar ginte okinte ar zi ka gem rakki di.

¹⁸ Pakirinte oki do abaadin ta gee ku Israyeel. Ka seener, ŋuur kuuk tiya kum ka *satkiner kaak ŋu

§ **10:10** Wer ka gase kaawor do Nombir 17.6-14.

dapsiytu do wer kaak nu pintu in sin ku Bunđi, nu num in Bun meenji.

¹⁹ Ka seener, ya nu num in Bun, naar-ak gaara kadar kum kaak nu bertu satkin do marginar wal margin maaniico, nuur oki gin paydine walla ? Ha'a, ginno !

²⁰ Kar gay, nu kaawaako, maan kaak nu beriy satkin do marginar, nu beraag do aaridnar, yampa do Bunđido.* Nun gay rakaado tak-tak kuu nume in aaridna.

²¹ Ku gediraado see kordindi ta Rabbin Iisa ho kuu see pey ta aaridnar. Ku gediraado kuu tee tee ka Rabbin Iisa ho kuu tee pey ka aaridnar.

²² Gi raka nige adiy ka Rabbinte walla ? Gi gin gudurre pakgiga walla ? Ha'a, kawwi !

Gine gamin kuuk yaaji bere darjin do Bunđi

²³ Gee daarin kaawa aman : « Nu gin botol taat naa gine ay maan kaak nu rakiyo. » Kaawan ka seener. Kar gay, min gamin okinco-an, daarin gaayaakonno. Gee-ak kaawa a nu ginit botol-ata, kar min gamin okinco-an gay, daarin gaayaakonno kuu sinje do botol ta Bunđi.

²⁴ Dakon pakirenno do maan kaak yaako gaayin ko kun maaniikon di. Kar gay, pakiron oki do maan kaak yaa gaayin eenko.

²⁵ Ku gin botol taat kuu tee kum okinji ka suuginer bal inde pa aditko yaa ose.

²⁶ Ku gin botol, asaan nu siir do Kitamner aman : « Kida ho in gamin okinco kuuk goy do adiy, nuur ku Rabbin Bun. »†

* **10:20** Wer ka gase kaawor do Deteronoom 32.17. † **10:26** Wer ka gase kaawor do Soom 24.1.

27 Ya waan kaak bal aamine kolinjo a ku 6aa tee do geriy ho ku ooy kuu 6aawe, taan gamin okinco kuuk na beriiko bal inde, pa aditko yaa ose.

28 Kar gay, ya gem rakki kaawko aman : « Kum kaak ku tiy-an, naar gay marginar. » Naar-ak, dakon teenno pey do saan ta gem kaak kaawaako ho in adiy kaak osaw-aka.

29 Nu kaawtu pa-ak, asaan gem-ak adiy osaw, yampa nu kaawdo a aditko osa do bi ka kumar-aka.

Gee daarin yaa inde a ya ni gin botol taat nii tee tee kaak ni rakiy di-ak, maa di nii ice ta naar kaak adiy osaw-aka ho nii rasin ta maaniini ?

30 Ya nu dela barkin do Bunji do tee kaak nu tiy-ak gay, maa di nuun osin pey do tee kaak nu dela ja barkine ?

31 Ampaa ko, ya ku tiyaw, wal ku siyaw, wal ku gina ay maanna oki, ginguwon a kuu bere *darjin do Bunji.

32 Dakon ginenna tak-tak maan kaak yaa jage gee min botol ta Bunji, ya nu *Yuudinna, wal nu Yuudinnado, wal gee ku *Egliz ka Bunji.

33 Goyon ar nunu. Nu zeedaw a naa gine ay maan kaak yaa ajbiye ay gemo. Nu baraydo maan kaak yaan gaayin nun meendu di. Kar gay, nu bariya maan kaak yaa gaaye gee dakin aale a nuu gase jile.

11

1 Icon botol tanto ar nun oki ictu botol ta Iisa Masi.

Mitko in daatko do unji ka Bunji

² Nu ozilaako asaan ku pakira lotu do ay maanna ho ku karmiyaag taaye kaak nu taayin^{ko}.

³ Kar gay, nu raka a kuu ibine maan rakki : Iisa Masi, naar goy kaay ka ay mitko. Mitko, naar goy kaati ka daatkor, ho Bun gay, naar goy kaay ka Iisa Masi.

⁴ Do wiktin taat mitik inda Bun wal na kaawa kaawin kuuk asa min do Bunde, ya na gootig kaay, na karmiyig^{do} tatkuwiy Iisa Masi.

⁵ Kar gay, do wiktin taat daatik inda Bun wal ta kaawa kaawin kuuk asa min do Bunde, ya ta bal gootin kaati, ta karmiyig^{do} naar kaak goy kaati. Naar-ak, sokaⁿ yaa deenti ar kaati oode.

⁶ Ya daatik kat gootig^{do} kaati gay, maa di duruwti oki ta dukumgit^{do} ? Kar ya daatik taat oode wal dukumit duruwti kat talaati sokin^{da} gay, illa ta gootguwin kaati.

⁷ Ya mitik raka inde Bun, naa isenno maan do kaay, asaan Bun kilgiyig ar naara ho na gaara *darjiney. Kar daatik gay, taar gaara darjin ta mitkor.

⁸ Ka seener, Bun bal kilgiyin mitko min do daatkor, kar gay, ta daatik kat na kilgiyiit min do mitkor.

⁹ Bun bal kilgiyin mitko do bi ka daatkor, illa daatik kat na kilgiyit do bi ka mitkor.*

¹⁰ Ampaa ko, kaati ka daatkor-ak yaa goye goote. Ansi-ak gaara kadar ta karmiyaag kaak goy kaati ho *dubal ku Bunde oki yaa talinti.

¹¹ Taar-an ka seener. Kar gay, do goyinte kaak in *Rabbin Iisa Masi, bal daatko, mitik goyaado, ho

* **11:9** Wer ka gase kaawor do Zeneez 1.26-27, 2.18-23.

bal mitko, daatik sa goyaado.

¹² Asaan uudin taat Bun kilgiyiit daatik min do mitkor, mitik oki, daatik kat weega ho okinco, nu asa min do Bunji.

¹³ Kun maaniiko pakiron ja. Do tanjo, ya daatik inda Bun ho kaati bal goote-ak samaane walla ?

¹⁴ Ya ku talaat duniine, kuu ibine kadar mitik kaak rasit durwey bolok-ak, sokañ sa diyaaga.

¹⁵ Kar gay, daatik taat duruwti bolok-at, samaane, asaan Bun bertit durwe bolok a taa goote kaati.

¹⁶ Kar ya gem kaak meeliit kaaw-an gay, naa ibine kadar do aadinni, nini wala *Egliz ka Bunji, ni rasgigdo daadi yaa abdiye bal goote ka kayco.

Tee ka Rabbiner

(Matiye 26.26-29, Maark 14.22-25, Luk 22.15-20)

¹⁷ Kar diñ do maan kaak naako kaawe gay, nu gediraado naako ozilinjo, asaan numinjo kaak ku numiy-ak iyaako nige kat dakina min siye.

¹⁸ Maan kaak awalle, nu kaawiidu-ak a ya ku nume, ku eera benanniko. Nu pakira kadar kaaw-an, seen oki yaa goye.

¹⁹ Ka seener, illa kuu eere benanniko, asaan ya ku erro-ak, maman gee yaa ibinin waran nuur kuuk goy goye kaak in botiliy do imaanco ?

²⁰ Ansi-ak, do wiktin taat ku nume, tee kaak ku tiy-ak, dakin diyenno a na tee ka *Rabbin Iisa,

²¹ asaan do wiktin ta teendi-ak, ay gem di tiya maannay. Ansi-ak, gee daarin goyiy in meyco ho daarin gay sakriyaw.

22 Ku taado ho ku saado do geriyko walla ? Wal ku aanig *Egliz ka Bunji ? Ku raka sokaŋ yaa deenŋo ŋuur kuuk bal gine maanna walla ? Di ku raka naako kaawe maa ? Naako ozilinŋo walla ? Ha'a, do bi ŋaar-aŋ, nu ozilaakonno tuk.

23 Ka seener, an kaaw taat nu gastu min do Rabbinte Iisa Masi ho taat nu gaariiko awalle : Rabbinte Iisa Masi, do aando taat ŋuu berin do pise ka midir, ŋa ictu mappa,

24 ŋa deltu barkin do Bunji, ŋa pirsiiŋa ho ŋa kaawtu aman : « Naar-aŋ zir. Nu beraakonŋ loko. Ginguwonŋ paa kat kuu moyguwe bir. »

25 Min ŋu teetu, ŋa ictu *kordindi ho ŋa kaawtu aman : « Kordindi-an gaara Jamaw ta marbinto taat Bunj asiy obe in gee in baar kunto. Ay wiktin taat ku siyaata, ginguwonŋ paa kat kuu moyguwe bir. »†

26 Ka seener, ay wiktin taat ku tiya mappa-aka, ho ku siya kordindi-ata, ku gaaraat muutuy ta Rabbin Iisa Masi do geemir. Ginguwonŋ paa nam yiriy taat ŋaa yeepe.

27 Ampaa ko, gem kaak tiyaag tee ka Rabbin Iisa, ho siyaat kordindi ar ŋu gamin ku maala, ŋaar-ak parik yaa zu6ke do kaay, asaan ŋa aanig zi ho in baar ku Rabbin Iisa Masi.

28 Ansi-ak, ya gem raka tee mappa-aka ho ŋaa see kordindi-ata, illa ŋaa pakirenŋ ja do goyinji.

29 Asaan gem kaak pakarro do zi ka Iisa Masi wiktin taat ŋa tiyaw ho ŋa siyaw gay, ŋaar-ak, ŋa meenji di zu6kig parik do kaay.

† 11:25 Wer ka gase kaawor do Ekzood 24.6-8, Zeremi 31.31-34.

³⁰ Do saan taar-an ko, minninko goy gee dakina kuuk raɗaw ho kuuk ziŋkico galcoɗo, ho daariŋ kuuk mate oki.

³¹ Ya ginte maaniite pakira ɗo goyinte-ak, Buŋ ɗukumaatenno seriine.

³² Kar gay, ya Rabbin Buŋ ɗukumaate seriine oki, ŋa taayaate a ŋaate diyinte ɗo botildi a paa kat seriin taat yaa obiŋ gee ku duniiner-at obiitenno.

³³ Ansi-ak, gem kol siŋtay, ya ku num ɗo tee ka Iisa Masi-ak, yokoŋ ziŋkiko.

³⁴ Ya gem kaak mey diyaaga gay, illa ŋaa teen ja ɗo geriy. Paa kat, ya ku nɔme, parik zuɓkiyɗo ɗo kayko. Kar kaawin kuuk ɗaariŋ gay, wiktin taat ya Buŋ iyintu ɗo werkon di, naako gaasiŋco.

12

Bere kaak Ruwwin ta Buŋdi beriy ɗo geemir

¹ Gem kol siŋtay, nu raka naako kaawe ɗo bi ka bere kaak Ruwwin ta Buŋdi beriy ɗo geemir. Nu raka kuu ibinin seen taat ɗo bi ka berindi-aŋka.

² Do wiktin taat ku bal aamine misa ɗo Iisa Masi, ku iban maman ŋu ɗaaniŋko nam ku abdiytu buŋnay kuuk kaawɗo.

³ Do bi ŋaar-aŋ, nu kaawaako waraŋ : ya gem kaawa a Buŋ yaa surpiyiŋ Iisa Masi, ibinoŋ tam kadar Ruwwin ta Buŋdi ŋaamaagɗo ŋaa kaawe ampa. Kar gay, ya gem kaawa a Iisa Masi, ŋaar *Rabbine, illa Ruwwin ta Buŋdi kat ŋaamaag ŋa kaawiy pa.

⁴ Bere ka Ruwwin ta Buŋdi, ŋaar biyuwji dakina. Kar Ruwwin ta Buŋdi gay, taar rakki di.

⁵ Riy taat gi giniy ɗo Buŋdi, taar biyuwti dakina. Kar Rabbin Iisa Masi gay, ŋaar rakki di.

⁶ Goy oki botilay dakina kuuk gi giniig gamin-an̄ku, kar Buñ gay, ñaar rakki di ho ñaar bera gudurre do ay gemo a ñaa gine ay maanna.

⁷ Buñ beraag bere do ay gemo a ñaa gaarin gudurre ta Ruwwin ta Buñdi. Ña giniy ampa-ak a bere ñaar-an̄ yaa gaayin̄ gee okin̄co.

⁸ Do gem rakki, Ruwwin ta Buñdi berji bere a ñaa kaawe in̄ ilim, ho do ka pey gay, Ruwwin-at berji bere a ñaa kaawe in̄ ibine ka gamin ku Buñdi. Kar Ruwwin ta Buñdi gay, taar rakki di.

⁹ Do gem ka rakki, Ruwwin taar-at berji imaan taat bombo aale, ho do ka pey gay, Ruwwin taar-at di berji bere a ñaa coole gee.

¹⁰ Do gem ka pey, Ruwwin-at berji bere a ñaa gine gamin kuuk ajbay, ka pey gay gas bere a ñaa kaawe kaawin kuuk asa min do Buñdi, ka pey gay gas bere a ñaa eerin ruwwin taat samaane in̄ taat samaanno, ka pey gay gas bere a ñaa kaawe kaawin kuuk gee ibingigdo ho ka pey gay gas bere a ñaa gaarin̄ kaawin-ak in̄ kuuk gee ibingigu.

¹¹ Gamin okin̄co-an̄ asa min do Ruwwin taat rakki-an di. Ta beraag gamin-an̄ do ay gemo ar kaak ta rakiy di.

Egliz ka Buñdi ar zi ka gemor

¹² Talon̄ zi ka gemor. Ñaar rakki di, kar ña gin gamin dakina. Gamin kuuk dakin-ak kuuniy zi ka gem rakki di. Geen̄ji ku Iisa Masi oki ar zi ka gemor-aka.

¹³ Asaan Buñ *baptiziyinte okinte in̄ Ruwwiney taat rakki di a gii kuuniye ar zi rakki, ña zi ka Iisa Masi. Ña ginig maanna-ak lote okinte : kuuk *Yuudinna in̄ kuuk Yuudinnado, kuuk 6errina in̄

kuuk ɓerrinno. Gem kaak see amay, amay-ak goy ɗo adiy. Ampaa ko, ginte okinte, Buɗ diyte Ruwwiney taat rakki-an di, ho taar di taat goy ɗo gelbinte.

¹⁴ Zi ka gemor, ɗaar gin gamin dakina. Ɗa da kuunayɗo in maan rakki di.

¹⁵ Kar ya asen kat kaawa aman : « Nun pisenno, isginno in zinjka. » In taar-ata oki, ɗa amilaado kara min ɗo zinjka-aku.

¹⁶ Kar ya denge kaawa aman : « Nun oddo, isginno in zinjka. » In taar-at oki, ta amilaado kara min ɗo zinjka-aku.

¹⁷ Kar ya zi ka gemor okinji, ɗa od di ho denge ginno, maman gem-ak yaa cokiye ? Kar ya zi ka gemor okinji, ta denge di ho ete ginno, maman gem-ak yaa nibe ?

¹⁸ Kar gay, Buɗ diyiiɗ ay maanna ɗo zi ka gemor-ak ar kaak ɗa rakiyo.

¹⁹ Yampa, ya zi ka gemor kat kuuniy in maan rakki di, ɗaar-ak wal ɗa zi ka gemor !

²⁰ Ka seener, zi ka gemor, ɗaar rakki di, kar gamnay gay dakina.

²¹ Ɗaar-ak, od sa gediraado kaawe ɗo pise aman : « Nu rakaacinno. » Kaa sa gediraado kaawe ɗo ase aman : « Nu rakaacinno. »

²² Kar gay, gamin ku zi ka gemor kuuk gee pakira a wal ɗu bal napaanco oki, ya ɗu ginno, gem gediraado goye.

²³ Gamin kuuk ɗo zi ka gemor kuuk gi talaag ar maan kaak maalan di, gi beraaco horoomine. Kar ɗuur ku sokaɗ gay, gi beraaco horoomin paka.

²⁴ Gamin ku zinjite kuuk gee talaagu-ak, ɗuur turro giico bere horoomin dakina. Kar gay, gamin

ku sokaŋ-ak, Buŋ leeyig do zi ka gemor a ŋuu gase horoomin paka.

²⁵ Ansi-ak, eere goyaado do zi ka gemor. Kar gay, do zi-ak, gamin okinco-aŋ yaa gaaye benannico.

²⁶ Do zi ka gemor, ya maan rakki aawa rada, ŋaar-ak, zi okinji oki aawaw ho ya ŋu bera horoomine do maan rakki, zi okinji aaciyaw in ŋaara.

²⁷ Sando, kuŋ zi ka Iisa Masi ho ay gem di gin weriy.

²⁸ Ansii ko, Buŋ leetu gee kuuk yaa gine riy do *Eglizdi. Awalle, ŋa lee ja paliinna, ka seerinŋar, nabiinna, ho ka subbinŋar gay, ŋuur kuuk bilda gee in kaaw ta Buŋdi. Kar ba aaro, ŋa leetu ŋuur kuuk gina gamin kuuk ajbay, ŋuur kuuk coola gee, ŋuur kuuk ŋa berco bere ka gaaye geemir, ŋuur kuuk tala kaay ka Eglizdi ho ŋuur kuuk kaawa in kaawin kuuk gee ibingido.

²⁹ Okinco, ŋu paliinna walla ? Okinco, ŋu nabiinna walla ? Okinco, ŋu bilda gee in kaaw ta Buŋdi walla ? Okinco, ŋu gina gamin kuuk ajbay walla ?

³⁰ Okinco, ŋu berco bere ka coole geemir walla ? Okinco, ŋu kaawa kaawin kuuk gee ibingido wal ŋu gaaraag kaawin kuuk gee ibingido-ak in kuuk gee ibingigu walla ? Ha'a, taar-an taarro.

³¹ Kar kuŋ gay, bariyon bere kaak pakgig eenji.

Din gay, naako gaare botol taat samaan paka.

13

Ele ka geemir

¹ Ya nu kaawa in kaawin ku geemir wal in kaawin ku *dubal ku Buŋdi, kar nu ello geen gay,

ɲaar-ak, nu ar ale ka sindallel wal koril kuuk diya denjina.

² Ya nu nec kaawe ar nabiiŋce, ho nu gin ibine okiŋji nam nu iban gamin okiŋco kuuk cigile, ya imaandu nec naa jaŋkiŋ dambinay oki, kar nu ello geen gay, ɲaar-ak, nu ar maan ka maala.

³ Ya nu deedaag mallel okiŋji do pokirnar ho nu beraag zir a ɲuu acciŋji do aki oki, kar nu ello geen gay, ɲaar-ak, gamin okiŋco kuuk nu giniy-aŋ yaa uce maalan di.

⁴ Gem kaak el geen gay, ɲaar ic subirraw ho ɲa gin selliŋkaw do geemir. ɲaar hasuudiŋcedo, ɲa pisiraydo ho ɲa daɲallo oki.

⁵ ɲa ginno gamin kuuk arro, ɲa baraydo do meenji di, ɲa dapaŋdo kodoki ho ɲa obdo kaawin do adiy.

⁶ ɲa aacaydo do gamin kuuk iŋ botilcodo, illa ɲa aaciya do ɲuur kuuk taɓ.

⁷ Do ay wiktine, ɲa saamiya do geemir, ɲa amniyaagu, ɲa diya kaay loco ho ɲa icaaco subirraw.

⁸ Ele, ɲaar gaasdo tak-tak. Kar gay, yiriy rakki, kaawin ku nabiinnar yaa bire, ɲuur kuuk kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo yaa bugume cit-cit, ho ɲuur kuuk gin ibine oki, ibiniŋco yaa rawte.

⁹ Asaan ibine ka maaniite, ɲaar da necdo ho kaawin kuuk nabiinna kaawgite oki, ɲuur da necdo.

¹⁰ Kar gay, yiriy taat maan kaak samaan aale-ak yaa ase, gamin kuuk da necdo-ak yaa bire tak-tak.

¹¹ Wiktin taat nu kapak, kaawor iŋ pikirrer ar ta micor. Kar wiktin taat nu gin ko tatik gay, nu rasiit kooginaw.

¹² Diŋ gi talaag gamin purus-purus ar gi tala do sawwapa taat soygume. Kar yiriy rakki gay, gi asiy taliŋ unte waraŋ. Diŋ gay, ibinindu arumdu. Kar yiriy rakki gay, naa ibine tam ar Buŋ ibinginu.

¹³ Diŋ gin gamin subba kuuk gaasdo tak-tak : ŋuur ko imaan, ere kaak gi eriyoy ho in ele. Kar kaak pakgig okinco-aŋ gay, ŋaar ele.

14

Barkin taat Buŋ beriy do numindi

¹ Min gamin okinco-aŋ, bariyon ja ele. Bariyon oki bere kaak Ruwwin ta Buŋdi beriy do geemir. Min bere okinji-aŋ, bariyon ja a kuu kaawe kaawin kuuk asa min do Buŋdi.

² Gem kaak kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo gay, ŋa kaawdo do geemir, illa do Buŋ meenji. Ginno gem kaak ibingit kaawoy, asaan in gudurre ta Ruwwin ta Buŋdi kat ŋa kaawiy do bi ka gamin kuuk cigile.

³ Kar ŋaar kaak kaawa kaawin kuuk asa min do Buŋdi gay, ŋa kaawa do geemir a ŋaa denriŋco do imaanco, ŋaa iskiŋco ho ŋaa gaayinco ŋuu ɓaa in unco.

⁴ ŋaar kaak kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo, denra meenji di. Kar ŋaar kaak kaawa kaawin kuuk asa min do Buŋdi gay, denraag gee ku *Eglizdi.

⁵ Kuŋ okinjo, nu raka a kuu kaawe kaawin kuuk gee ibingigdo-aŋku. Kar maan kaak nu rakiy samaan paka gay, nu raka a kuu kaawe kaawin kuuk asa min do Buŋdi. Ka seener, gem kaak kaawa kaawin kuuk asa min do Buŋdi-ak, pakgig ŋaar kaak kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo, illa

ya waan goy ja kaak nec gaariñ do geemir in kaawin kuuk gee ibingigu a nuu denriñ gee ku Eglizdi.

⁶ Gem kol sintay, nu indaako, ya nu 6aawko ho nu kaawaako illa in kaawin kuuk gee ibingigdo-an̄ku, paydinti gay maa ? Ha'a, ginno. Naar-ak, guna naako kaawe maan kaak Buñ bayniidu, naako gaare ibine wal kaaw taat asa min do Buñdi ho naako bildiñko maan rakki.

⁷ Di pakiron do gamin ku palindinar, ar suraare wal gonko. Ya aliñco kat 6agdo samaane, maman gii ibiniñ riyinco ?

⁸ Ya gee 6aa garta, kat punne allo samaane, maman gee yaa ibine nuu siye ziñkico do gartar ?

⁹ Kuñko oki, ya ku kaawa in kaawin kuuk gee ibingigdo, maman nuu ibinin baat ta kaawko ? Naar-ak ar ku kaawa do us di.

¹⁰ Ka seener, do duniiner, gin biyaw dakina ta kaawnar ho ay geen di iban baat ta kaawco.

¹¹ Ya gem kaawaadu in kaawoy ho nu ibingitdo, ñaar-ak, ña marte kaak asa min wer ka pey ho nun oki marte loci.

¹² Dakon ginenno ar gee kuuk kaawa in biñkico di an̄ku. Kuñ kuuk bariya bere kaak Ruwwin ta Buñ beriy do geemir, bariyon ja bere kaak gaaya gee ku *Eglizdi yaa 6aa in uñco.

¹³ Ampa-ak, ay gem kaak kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo-aku, illa ñaa inde Buñ a ñaaji bere pey bere kaak ñaa gaariñ do geemir in kaawin kuuk gee ibingigu-aku.

¹⁴ Asaan ya nu inda Buñ in kaawin kuuk gee ibingigdo-aku, ka seener, nu inda Buñ do gelbiner, kar kaar gay icdo maanna.

¹⁵ Di ampa-an, naa gine maman ? Naa inde Bunj in kaawin ku Ruwwin ta Bunđi kuuk gee ibingigdo-aku ho in nuur kuuk gee iban baaco oki. Naa riye in riyin kuuk asa min Ruwwin ta Bunđi ho in nuur kuuk gee iban baaco oki.

¹⁶ Yampa, ya ku gin do datikko gem kaak as cokiye di ho ki dela barkin do Bunđi in kaawin ku Ruwwin ta Bunđi-aku, gem-ak ibinaado yoo maanti. Kar ya na ibanno gay, maman naa ooye a « *Aamin » do kaawon-ata ?

¹⁷ Ya ki del barkin do Bunđi in kaawin kuuk gala oki, in taar-at sa, ki bal gaayin gem-aka.

¹⁸ Nu dela barkin do Bunđi asaan nu kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo pakgiko kun okinjo.

¹⁹ Kar gay, ya nu goy do Eglizdi, guna naa kaawe kaawin sood di kuuk gee iban baaco a naa bilde gee, min naa kaawe kaawin dakin aale kuuk gee ibingigdo.

²⁰ Gem kol sintay, dakon talintido duniin-an ar koogina. Do bi ka gaminti kuuk jookum gay, kuuniyon ar koogina. Kar do bi ka pikirre ta maaniikon gay, kuuniyon ar gee ku aginda.

²¹ Do Kitanner, Bunj kaaw aman :
« Naa kaawe do gee-an in gee kuuk kaawco nu ibingitdo.
Naaco kaawe in kaaw ta gee kuuk as min wer ka pey.

In taar-an oki, nu cokiyaado kaawor. »*

²² Ansii ko, bere kaak Ruwwin ta Bunđi beriy do gemor a naa kaawe kaawin kuuk gee ibingigdo, naar maan kaak gaara do nuur kuuk bal aamine

* **14:21** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 28.11-12.

misa. Yampa, ɲa gaarro maanna ɔo ɲuur kuuk aamine. Kar bere ka Ruwwin ta Buɲɔi beriy a gem yaa kaawe kaawin kuuk asa min ɔo Buɲɔi gay, ɲaar maan kaak gaara ɔo ɲuur kuuk aamine. Yampa, ɲa gaarro maanna ɔo ɲuur kuuk bal aamine.

²³ Di talon, ya ku ɲum ɔo Eglizdi ho okiɲko ku kaawa kaawin kuuk gee ibingigɔo ho gee kuuk as cokiye wal gee kuuk bal aamine misa unjiko, ɲu talaako ar ku oliyay.

²⁴ Kar gay, ya okiɲko ku kaawa kaawin kuuk asa min ɔo Buɲɔi in kaawin kuuk gee ibingigu ho gee kuuk as cokiye wal gee kuuk bal aamine misa unjiko, ampa-ak, kaawko yaaco unje ho ɲuu ibinin nigiɲco.

²⁵ ɲuu talin waran nigiɲco kaak cigil ɔo gelbinco. Do bi ɲaar-ak, kodok di, ɲuu derse nam ɲuu noodin unɲinco keder ho ɲuu abdiye Buɲ aman : « Ka seener, Buɲ gay in kuɲko ! »

Gee yaa goye in karaamine ɔo Eglizdi

²⁶ Di gem kol siɲtay, kuu gine maman ? Wiktin taat ku ɲum ɔo *Eglizdi, minninko, rakki yaako ice riye, rakki yaako bildiɲko, rakki yaako kaawe gamin kuuk Buɲ bayniiji, rakki yaako gaare kaawo in kaawin kuuk gee ibingigɔo, ho rakki gay, yaako gaariɲco in kaawin kuuk gee ibingigu. Gamin-an okiɲco, illa ɲuuko iskiɲko ɔo imaanko.

²⁷ Wiktin taat ku ɲume, ya gee daarin raka kaawe in kaawin kuuk gee ibingigɔo, illa yaa gine gee seer wal subba di. Ay gem di yaa kaawe yaa rase ɔo giji. Ya ɲu gaase, gem rakki yaa gaarin kaawinco-ak in kuuk gee ibingigu.

28 Kar ya ginno gem kaak yaa gaarin kaawinco-ak gay, nuur kuuk raka kaawe in kaawin kuuk gee ibingigdo-ak, nuu pilenno binjico do Eglizdi. Illa nu inde Bun do aditco di.

29 Kar do nabiinna gay, seer wal subba yaa ice kaawo. Kar nuur kuuk pey gay, nuu cokiyoŋco ho nuu tale ya kaawco-at kat taŋ wala kawwi.

30 Kar gay, ya wiktin taat gem-ak kaawa misa, ya Bun bayin maanna do gem ka pey, illa gem kaak kaawa-ak yaa bugume.

31 Ampa-ak, okinjo, ku gin botol taat kuu kaawe kaawin kuuk asa min do Bundi ho kuu rase do eenjo. Ansii kat, ay gem di yaa gase bilde ho okinjo, kuu iske zinjiko.

32 Gem kaak kaawa kaawin kuuk asa min do Bundi-ak, illa na gin gudurre taat naa subire do kaawoy.

33 Asaan ka seener, Bun, naar Bun ka barjaalin-erro, naar Bun ka aapiyer.

Ar kaak nu gingiy do Eglizna okinjo ku gee ku Bundi,

34 daad yaa pilguwenno binjico wiktin taat ku num sawa. Asaan do numinjo, nuur ginno botol taat nuu kaawe. Illa nuu goye in karaamine ar kaak *gaanuun kaawtu.

35 Ya nu raka inde maan kaak nu ibanno baay oki, illa nuu indiguwe midiyco geero. Yampa, daatik ginno botol taa ice kaawo do unco ka gee ku Eglizdi.

36 Ku pakira a kaaw ta Bundi tees min loko walla ? Wal ku pakira a kun keekon di gasta ?

37 Ya gem kaak pakira a na nabiinco wal na pakira a Ruwwin ta Bundi bayinji maanna, illa naa

ibine kadar kaaw taat nu siiriiko-an, ta kaaw ta *Rabbin Bunj.

³⁸ Ya gem kaak cokiyyitdo kaaw-anta, Bunj oki cokiyaagdo.

³⁹ Di naar-ak, gem kol sinjay, bariyon bere ka Ruwwin ta Bunji a kuu kaawe kaawin kuuk asa min do Bunji. Kar gay, dakoŋco todenno do nuur kuuk kaawa kaawin kuuk gee ibingigdo-aku.

⁴⁰ Kar gay, zeedoŋ ku giniŋ gamin okiŋco in botilco ho in karaamine.

15

Nooye ka Iisa Masi

¹ Gem kol sinjay, nu raka pey diŋ kuu pakire do Kabarre ta Gala taat nu gaariiko awalle. Kabarreat, ku ooyta ho ku obit samaane do gelbinko.

² Inj taar ko, Bunj jiliiko ya ku obit kaaw-an bombo ar kaak nu gaariikonta. Yampa, imaanko uc maala.

³ Nu bildinjo min awalle maan kaak nu bildintu nun meendu. Maan kaak pkgig gamin okiŋco, naar ko anka : Iisa Masi mat do bi ka zunuubinnite ar kaak nu siirtu do Kitamner,

⁴ Nu unjig do maginer ho yiriy ta subbinjar gay, Bunj nooyiig min do muuti ar taat Kitamne kaawtu.

⁵ Min na nooye, na bayniiji do Piyer ho na baynico oki do paliinna daarin.*

* **15:5** 'paliinna daarin' : Do Kitamner, ya nu kaawa a orok in seer-ak, nu kaawa do bi ka paliinnar ya odinco bal nece oki.

⁶ Kar ba aaro, ɲa bayniico ɔo maajirna dakin pak miy beey num werco rakki. Min maajirna-ak, daariɲ mate, kar anuwco gay goya.

⁷ Min ɲaar-ak, ɲa bayniiji ɔo Zaak, kar ɲa bayniico ɔo paliinna okiɲco.

⁸ Kar min ɲa bayinco ja ɔo ɲuur okiɲco, kar kat ba aar, ɲa bayniidu lotu, nun kaak ar mic kaak ɲu weeyig koynay bal nece.

⁹ Asaan min paliinna okiɲco-aɲ, nun di siɲdu allo tak-tak. Zer ya samaan-ak, nu bal nece ɲuun kolin a nu *paliine, asaan awalle, nu taaɓiyig ko taaɓiye gee ku *Egliz ka Buɲdi.

¹⁰ Kar iɲ barkin ta Buɲdi gay, nu gintu ar kaak ku talin-aɲka. Barkin taat Buɲ beriidu-an bal uce maala. Ya taɓ gay, iɲ taar ko, nu gintu riy dakin pak paliinna okiɲco. Kar riy taat nu giniy-an, ɲa nununno kat ginaata, ta barkin ta Buɲdi taat goy iɲ nunu.

¹¹ Ansi-ak, ya ɲa nun kat gaarkon Kabarre ta Gala wal ya ɲu paliinna kuuk daariɲ sa, kaawni rakki di. An ko kaaw taat ni gaariyo ho taat ku aamintu.

Nooye ka gee ku mate

¹² Ya ni kaawaako a Buɲ nooyig Iisa Masi min ɔo muuti, maa di minninko, daariɲ ɔiyiy a gee ku mate, ɲuur nooyɔo ?

¹³ Ya gee ku mate nooyɔo, ɲaar-ak, Iisa Masi sa bal nooye.

¹⁴ Ho ya ɲa bal nooye, kaaw taat ni gaariy-an uc us maala, ho imaanko sa, bal baati.

¹⁵ Kar pey, ya ka seener gee kuuk mate ɲuur nooyɔo, ta-aɲ Buɲ oki bal nooyiɲ Iisa Masi min

do muuti. Njaar-ak, ni raada in maan kaak Buñ gintu, asaan ni kaaw warañ a ña nooyga. Kar ya kaaw taat ñu kaawiy-an ka seener, ñjaar-ak, ña bal nooyinji.

¹⁶ Asaan ya gee kuuk mate kat nooydo, ñjaar-ak, Iisa Masi oki, Buñ bal nooyinji.

¹⁷ Kar ya Buñ bal nooyinji gay, imaanko taat ku aamintu loci-at sa, taar us maala ho ku goy misa do zunuubinniko.

¹⁸ Njaar-ak, ñuur kuuk aamin do Iisa Masi ho mate, ñuur-ak rawte zinjico.

¹⁹ Ya gi diy gelbinte do Iisa Masi do goye ka din di, ñjaar-ak, min gee okinco, ginten di ñuute talinte aminda paka.

²⁰ Kar ka seener gay, Buñ nooyig Iisa Masi min do muuti. Na ñjaar ko nooy awalle a ñaa gaare kadar botol pile a gee ku mate yaa nooye oki.

²¹ Ka seener, ar muut unjitu do duniiner in botol ta gem rakki di, ampaa ko, nooye oki astu in botol ta gem rakki di.

²² Gee okinco mataw asaan ñu koogin ku Aadum. Ansii ko, ñuur kuuk ñum in Iisa Masi, okinco yaa gase goye.

²³ Kar gay, ay gem di yaa yoke kamney : Iisa Masi, ñjaar ogirco do gee okinco do nooyindi, kar kat yaa ase geenji do wiktin taat ñaa yeepe.

²⁴ Kar ba aaro, duniin yaa gaasen kate. Do wiktin taar-at, Iisa Masi yaa idin ruwwinnay kuuk jookumo okinco, in aginduwco okinco ho in ñuur okinco kuuk gin gudurre do duniiner ho ñaaji berin Meennaw do Tatte Buñ.

²⁵ Asaan Iisa Masi yaa tee Meennuwiyy nam yiriy taat Buñ yaaco nosire do adiney okinco, ñuu gine

wer ka lee asinji.†

²⁶ Adin kaak Buŋ asiy ide ba aar-ak, taar muutu.

²⁷ Ka seener, ŋu siir do Kitamner aman : « Buŋ diyig Iisa Masi kaaco ka gamin okiŋco. »‡ Kar min gamin-aŋ gay, Buŋ meenji attanno, asaan ŋaar di kaak berji gudurre do Iisa do gamin-aŋku.

²⁸ Ka seener, wiktin taat Buŋ yaa diyin Iisa Masi kaaco ka gamin okiŋco, meenji Buŋ di yaa goye kaaci. Hiyya, Buŋ keeji di yaa goye tak-tak kaaco ka gamin okiŋco.

²⁹ Di talon, gee daarin kuuk gina batem do saan ta siŋtico kuuk mat bal batiziye. § Nu giniy pa-ak a ŋuu gase maa ? Ya gee kuuk mat nooydo-ak, maa di pey gee-ak giniy batem do bi kaŋco ?

³⁰ Kar nini gay, maa di ay wiktine, ni beriy zinjini do taabiner ?

³¹ Gem kol siŋtay, kun kawta, nu goy ko do taabin ta muuti di. Nu kaawaako, ya ka seener adir portiko in kuŋko, asaan ku aamin in siŋ ku *Rabbinte Iisa Masi, kaaw taat nu kaawiy-an oki, taar ka seener.

³² Wiktin taat nu goyiy do geeger ka Epeez, ŋu taabiyin ko taabiye. Nu gintu ar nu taasiŋa in kumin ku yeero. Ya nu taasiŋa do bi ka gamin ku duniiner-aŋ, naa gase maa ? Kar pey ya gee kat nooydo min do muuti, ŋaar-ak, gee kaawa seene wiktin taat ŋu kaawiy in kaaw agunuwa aman : «

† 15:25 Wer ka gase kaawor do Soom 110.1. ‡ 15:27 Wer ka gase kaawor do Soom 8.7. § 15:29 'gee daarin kuuk gina batem do saan ka siŋtico kuuk mat bal batiziye' : Pool kaawiy ansi-ak, ŋa kaawa do bi ka maan kaak gee daarin giniyo. Ampa-ak, ŋa rakaado kaawe a gee yaa gine pa.

Taante ho saante, asaan kawta muut yokaate. »*

³³ Yaman, dakon caaciyenno zinjiko ! Goye kaak inj gee kuuk jookum-ak, naar niga gemo.

³⁴ Naar-ak, yeepon do pikirre taat samaane ho rason gine ka zunuubinnar tak-tak. Nu tala kadar minninko, gee daarin ibingigdo misa Bun. Nu kaawtu pa-ak a sokañ yaako denko.

Zi ka gem kaak nooye

³⁵ Kar gay, wal gem yaa inde aman : « Maman gem ka mate nooygiyo ? Kar ya gem-ak kat nooye, ñaa ice maa zirda ? »

³⁶ Talon kat gem kaak kaay kanjido-anka ! Ya ki luwaw, busumji zooddo di ñu rocciyof walla ?

³⁷ Ko taat ki luwi-at, ya ña juuju wal ta meriya oki, ki luwa busumco di. Yampa, ki luwdo aarco.

³⁸ Kar busam kuuk ki luwi-ak gay, Bun giniig ñu rocciyho ñu maadiyo. Ay busum di inj aaroy ar kaak meenji Bun rakiyo.

³⁹ Gamin okinco kuuk siikimaw, zinjiko sawado. Zinka ku geemir, ku mallel, ku diidir ho inj ku boosir sa, okinco, ñu sawado.

⁴⁰ Gamin kuuk ka samaaner inj ku keder, ñuur sawado. Ñuur kuuk ka samaaner, samaanuwco keetiti min ku keder.

⁴¹ Pato ceera keetiti ho koye ceera keetiti. Kaalna sa, ceerinco sawado, ay kaal di inj ceerinji.

⁴² Ansii di oki, do wiktin taat gee kuuk mate yaa nooye, taa kuuniye pa. Momte kaak ñu tiisig keder, naar ar busum kaak ñu luwga. Momte-ak

* **15:32** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 22.13. † **15:36** 'rocciyho' : Werin daarin, ñu kaawa a 'piciyo'.

yaa zoodfe. Kar min ɲa nooye, ɲa zoodaado pey tak-tak.

⁴³ Wiktin taat ɲu tiisiig momte-ak, ɲa ka talinno. Kar min ɲa nooye, gee rawdo talinji. Wiktin taat ɲu tiisiiga, ɲa ginno gudurre. Kar min ɲa nooye, ɲa gin gudurre dakina.

⁴⁴ Wiktin taat ɲu tiisiiga, ɲaar zi ka gemor di. Kar min ɲa nooye, ɲa gin zi kaak asa min Ruwwin ta Buɲdi. Ya ɲa gin zi ka gemor, ɲa gin oki zi kaak asa min Ruwwin ta Buɲdi.

⁴⁵ Ka seener, ɲu siir do Kitamner aman : « Aadum, ɲaar ko gem kaak awalle, Buɲ berji si-ikime. »‡ Kar Iisa Masi, ɲaar Aadum ka ba aaro. ɲaar ruwwine taat bera goye do geemir.

⁴⁶ ɲa zido kaak asa min Ruwwin ta Buɲdi kat as awalle. Kar gay, ɲa zi ka gemor ja, kar kat astu zi kaak asa min Ruwwin ta Buɲdi.

⁴⁷ Aadum kaak awalle, ɲaar Buɲ kilgiyig in kida. § Kar Aadum ka seerin kar gay, ɲaar as ase min kuwa.

⁴⁸ Gee kuuk goy do duniiner-an, ɲuur ar ɲaar kaak Buɲ kilgiytu in kida ho ɲuur kuuk goy ka samaaner gay, ɲuur ar ɲaar kaak as ase min kuwa.

⁴⁹ Uudin taat gi ariy gem kaak Buɲ kilgiytu in kida, yiriy rakki, gi asiy are oki gem kaak as ase min kuwa.

⁵⁰ Gem kol sinjay, cokiyon kaawor-anta : zi ka gemor in kumay ho in baariy unjaado do *Meen-naw ta Buɲdi, ho gamin kuuk yaa zooden sa, ɲuur hadiraado in kuuk zoodaado tak-tak.

⁵¹ Cokiyon, naako kaawe maan rakki kaak cigile

‡ 15:45 Wer ka gase kaawor do Zeneez 2.7. § 15:47 Wer ka gase kaawor do Zeneez 2.7.

: gi mataaḍo okinte. Kar gay, okinte, zinjite asa jipte

⁵² kodok di ar kooce ka columdi. Njuu jipte do wiktin taat perin ta ba aaro yaa aale. Ya ta aale, gee kuuk mate yaa nooye. Njuu nooye inj zinjka kuuk zoodaado tak-tak. Kar ginte okinte gay, zinjite yaa jipte.

⁵³ Ka seener, zi kaak yaa zoode, naa jipte inj naar kaak zoodaado tak-tak, ho zi kaak kawtan di yaa mate sa, naa jipte inj naar kaak mataaḍo tak-tak.

⁵⁴ Wiktin taat zi kaak yaa zoode-ak yaa jipte inj kaak zoodaado, ho kaak yaa mate-ak inj kaak mataaḍo, naar-ak, kaawin kuuk nu siirtu do Kitamner yaa ase kat do werco aman :

« Bunj nosirtit tak-tak do muuti, muut ginno pey bat. »*

⁵⁵ « Way kanje muutu, di moonj kat ka nosire ?

Way muut-anta, moonj kat gudurrike ? »†

⁵⁶ Muutu, taar gin gudurre taat ta diyiy gee-ak min zunuubinna kuuk gee giniyo. Kar zunuubinna gay, nuur gin gudurre taat nu sakkiiyig gee min do *gaanuun ka imila baaco.

⁵⁷ Ozilinteŋ Bunje, naar kaak beraate gudurre taat giiti nosire do muuti inj gudurre ta Rabbinte Iisa Masi.

⁵⁸ Ansi-ak, gem kol sijtay kuuk nu elgiyo, obonj tirit do imaanko ho yoo maan sa eeraakonno. Zeedonj kuu 6aa inj unko do riy ta *Rabbin Bunj, asaan ku iban tam kadar taaḍin taat ku taaḍiiyig do ay maan kaak ku giniy inj sij ku Rabbiner, taar ucaado maala kat bat.

* **15:54** Wer ka gase kaawor do Ezaayi 25.8. † **15:55** Wer ka gase kaawor do Ooze 13.14.

16

Gaayo do Egliz ka Zeruzaleem

¹ Do bi ka gaay taat ku capiy do gee ku Bun̄di kuuk goy do geeger ka Zeruzaleem, ginon̄ ar kaak nu kaawiico do *Eglizna kuuk goy do kid ka Galaasi.

² Dakon̄ yokenno a naa baan̄ ja kat kuu cape. Kar gay, min din̄ka, ay yiriy ta dumaasdi, ay gem di yaa diye maan do geriy min gurus kaak na gasiyo.

³ Ya nu ot do werko, naa naamin̄ gurus-ak do pise ka gee kuuk kuu dobe, nuu iyin̄ Zeruzaleem. Ya nu baawaw, naaco bere makaatamna kuuk gaara kadar goyin̄co in̄ botiliy do un̄ji ka Bun̄di.

⁴ Kar ya taa kuuniye a nun oki yaa baawe, naarak, nii obe asinni.

Martaw taat Pool rakiy baawe Korent

⁵ Nu baako talin̄ko, kar gay, naa aaden̄ ja min kid ka Maseduwaan, asaan nu ic niyin min awalle a naa aaden̄ ja min ede.

⁶ Ya nu otko, naa gine menaw minaw-minaw in̄ kun̄ko wal naa gaasin siteen okin̄ji sa, nu ibanno misa. Ampaa ko, wal kuun gaayindu di naa sin̄je in̄ un̄du do martuwir do wer kaak nu baayiy di.

⁷ Asaan nu rakaado naako talin̄ko kay asindu di. Ya Bun̄ goye-ak, nu raka gii taaye sawa do werko.

⁸ Kar din̄ gay, naa goye anne do geeger ka Epez nam iidin ta Pantekoot.

⁹ Nu raka goye anne, asaan Bun̄ pildu botol a naa gine riy dakina do geeger-an̄ka yoo adin goy dakina oki.

10 Ya Timote otoko, obonj samaane. Paa kat, na gasiydo maan kaak yaaji unje kolaw, asaan njaar oki gina riy do *Rabbine ar nunu.

11 Waan sa yaa aaninjido. Kar gay, gaayonga do martuwiy, naa icin botiliy in aapiye nam na asiin gasindu, asaan nu yokaag anne in sinja.

12 Do bi ka sinje Apoloos, nu iskig dees dakina a naako baawe in sinja kuuk pey. Kar gay, na bal gine niyin tak-tak taat naako baawe dinja. Ya Bun pilji botol di, naako baawe-aka.

Taayika in ooy ta ba aaro

13 Goyon mento ho obonj tirit do imaanko. Dakonj gineno kolaw ho goyon bombo.

14 Eloj benanniko do gamin okinco kuuk ku giniyo.

15 Gem kol sintay, ku ibingig kunj Estepanaas in gee kuuk goy do geriy. Ku iban kadar do kid ka Akayi, nuur di kuuk aamin awalle do Iisa Masi ho nu unje kayco a nuu gine riy do gee ku Bunji. Naarak, nu taayaako :

16 karmiyonj gee kuuk ar nuur-anjku ho karmiyonj oki nuur okinco kuuk taabiya do riyor in nuura.

17 Adir portiko do asinco kanj Estepanaas, Portunatuus ho in Akaykuus. Kunj goy serek. Kar ya nu talaag sinja-anj, ar nu talinjo ko kunjko oki.

18 Nu oolit gelbiner ar nu ooliig gelbinko. Naarak, diyonj do kayko kadar gee ar nuur-anj iconj kuwa.

19 Gee ku Eglizna kuuk goy do kid ka Aazi ooyko. Akilaas in Priska* ho in gee ku Egliz kuuk numa gerco ooyko dakina in sinj ku Rabbin Iisa.

* **16:19** 'Priska' : Nu kolaat oki Prisil (Akt 18.1-2).

²⁰ Sin̄ta okīn̄co ooyko dakina.

Ooyon̄ okī benanniko in̄ gine ka cuud ar sin̄ta kuuk tacco rakki.

²¹ Nun meendu Pool kat siiriig kaawin ku ba aar-an̄ in̄ pise ka meendu.

²² Ya gem kaak elgigdo *Rabbin-ak, Bun, na surpiyga.

Gem kol Rabbinni, asu !

²³ Rabbin Iisa yaako barkiyin̄ko okin̄ko.

²⁴ Okin̄ko, nu elgiiko in̄ sin̄ ku Iisa Masi. Nu ooyko dakina.

**Jamaw ta Marbinto: Kabarre ta Gala dō bi ka
Iisa Masi in danja
New Testament in Dangaléat (CD:daa:Dangaléat)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dangaléat

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dangaléat

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-11-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ab97a9dd-e7e6-53b0-a477-f2859d09bc84